

SLOVENSKI LIST

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3687 Bs. Aires

Leto VIII.

BUENOS AIRES, 20. MARCA 1937

Štev. 11

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Slovenski izseljenci in Jugoslavija

Rekli smo v zadnji številki našega lista, da se nam zdi vprašanje "politika in izseljenec" prav posebno važno ter da ga bomo podrobneje obdelali. Preden si pa ogledamo nekatere stvari tega vprašanja, bi se radi zavarovali pred možnostjo, da bi nas kdo napačno razumel. Slišali smo namreč kritiko: Kaj bo Slovenski list politiko izganjal iz glav slovenskih izseljencev ko se dandanašnji vendar ves svet tako živo zanima za vse, kar je s politiko v zvezi!

Mi ne mislimo izganjati politike iz nobene glave in tudi nikomur ne nameravamo kratiti pravice, da ima o raznih sodobnih političnih problemih svoje nazore, da simpatizira s tem ali onim gibanjem itd. Nesmiselno bi bilo takšno prizadevanje in zato ga nimamo v svojih načrtih. Pač pa bi radi naše izseljence prepričali, da nima nobenega smisla, da se med seboj radi politike kregajo in cepijo v sovražne tabore zaradi aktivnega sodelovanja pri zadevah na katere ne morejo imeti nobenega vpliva in torej tudi nobenih koristi, marveč kvečjemu le škodo, če sledijo agitatorjem na takšna polja, kjer tukajšnje oblasti ne samo tujim priseljencem marveč celo domačinom odrekajo pravico delovanja. Docela po nepotrebnem se radi strankarstva ustvarjajo združbe in sovrštva med posameniki in skupinami v izseljeništvu, se ovira sodelovanje vseh pri akcijah, ki bi bile vsem koristne ter se posamezniki — in včasih cele družine — spravljajo v nesrečo. To si prizadevamo dokazati.

Predvsem glede dveh političnih vprašanj so razni hujšaki sejalji združbo in vžigali strasti med našimi izseljenci: glede Jugoslavije in pa glede sodobnih socialnih gibanj v svetu. Ko si bomo teh dvoje vprašanj bolj od blizu ogledali, bomo spoznali, kako nesmiselno je bilo vse dosedanje zadevno prekljanje v koloniji ker moramo končno, če znamo še tvežati misliti z lastnimi možgani, priti do prepričanja da velikih razlik v naziranjih glede teh dveh vprašanj ed pametnimi izseljenci ne more biti.

Da vidimo kako je s prvim vprašanjem.

Razpoloženje slovenskih izseljencev v Argentini (pa tudi v drugih deželah) napram naši narodni državi ni bilo vedno najboljšo; s pisanjem in govorjenjem so nekateri agitatorji prepričevali slovenske izseljence, da je Jugoslavija dežela, na katero jih nič ne veže. Ti, ki so tako pisali in govorili, so — ali pa so bili — najbrž mnenja, da bi morali Slovenci tvoriti samostojno državo, ki naj bi se potem notranje uredila, klakor bi bilo večini najbolj prav in po volji. Takšni pač niso pomislili, da bi Slovenija kot samostajna država ne mogla dolgo obstajati, ker bi imela na zapadu požrešnega imperialističnega sosedu, ki je že odtrgal od našega naroda več ko četrtino Slovencev in bi se mu gotovo še večji tek zbudil po lepši in rodovitnejši Kranjski in Štajerski, če bi ju branilo samo prebivalstvo, ki bi ne štel vsega niti poldrug milijon duš in ki bi se med seboj še kregalo in kavalo, kakor je pač med Slovenci navada. Kdor je

"Mirovna zveza Vzhodne Evrope"

SENZACIONALNE TREDITVE NEKEGA NOVINARJA O PRIPRAVAH ZA USTANOVITEV "ZDRUŽENIH DRŽAV VZHODNE EVROPE", KI NAJ BI JIH TVORILE DRŽAVE MALE ANTANTE, BALKANSKEGA SPORAZUMA IN POLJSKA

Rosarijski dnevnik "La Capital" članek svojega dopisnika Georgea Maya iz Bukarešte, v katerem trdi, je v soboto objavil senzacionalen da se pripravlja ustanovitev "Združenih držav Vzhodne Evrope"; to novo unijo, ki naj bi povezala preko sto milijonov evropskih prebivalcev v nekakšno državno skupnost, naj bi tvorile Češkoslovaška, Jugoslavija, Grška, Poljska, Rumunija in Turčija.

Dasi May zagotavlja da je to novico izvedel "iz popolnoma zanesljivega vira, glede katerega ni dovoljen niti najmanjši dvom, ker je o-

videl, kako je morala kloniti Abesinija, dasi je imela na svoji strani, lahko rečemo, vse svetovno mnenje, tak si niti v sanjah ne bo mislil, da bi Slovenci mogli deli časa tvoriti samostojno državo.

Torej bi se morali združiti s kakšnim sosedom. S katerim? Z malo Avstrijo, ki Slovence na Koroskem zatira? S šovinistično in napol fevdalno Madžarsko? Ali pa morda celo z Italijo?

Kamorkoli se oziramo, pridemo do zaključka, da se Slovincem nikjer ne bi godilo bolje, nego se jim godi v Jugoslaviji, kjer lahko svobodno goje svojo narodno kulturo in kjer so v vseh ozirih enakopravni državljani s Srbi in Hrvati.

Nikakor ne trdimo, da je v Jugoslaviji vse prav in v redu ter da bi bolje ne moglo biti. Nikjer ni vse tako, da bi vsi bili zadovoljni in še prav posebno ne more biti vse v redu v mladi državi, kakršna je naša. Pač pa trdimo, da je razen Jugoslavije ni druge države, v kateri bi bil Slovenec kot narodu zagotovljen obstoj in razvoj. Glede tega vprašanja bi ne smelo biti med pametnimi slovenskimi izseljenci nobenih razlik v naziranjih.

Ko je to vprašanje rešeno, se pojavi drugo: ali naj izseljeništvu skuša vplivati na notranji razvoj Jugoslavije, ali naj bo za ali proti temu ali onemu trenutnemu režimu?

Mi mislimo, da je za nas vse najbolj pametno, če se v takšne stvari ne mešamo, ker vplivati itak ne moremo na razvoj notranjih dogodkov v državi, ki je tako daleč od nas. Saj se niti številnim italijanskim političnim beguncem, ki živijo v sosednjih državah Italije, ni niti v najmanjši meri posrečilo spremeniti notranje situacije v Italiji. Položaj se more tam spremeniti le na podlagi intervencije drugih faktorjev: onega prebivalstva, ki živi v deželi sami, kakšne neugodne vojne ali težki gospodarskih zapletljajev, glede katerih italijanski antifašisti ne morejo odlašati. Kričanje v izseljeništvu za ali proti temu ali onemu režimu v domovini ne more prinese drugega nego samo zdražbe med izseljenci samimi; kakšnega večjega vpliva doma pa ne more imeti.

Ko bi te preproste resnice razumeli vsi naši izseljenci, bi med nami gotovo ne bilo nikoli nobenih zdražb zaradi Jugoslavije kot take ali njenih vlad.

seba, ki je dala informacije, v neposrednih stikih z vlado in dvorom", smo, seveda, upravičeno prepričani da smemo dvomiti o utemeljenosti njegovih navedb. Morda se za velikim slonom, ki ga je novinar narisal za čitatelje rosarijskega lista, res skriva kakšna majhna muha ter se morda med državami, ki jih on navaja, vršijo razgovori za tesnejše sodelovanje v svrhu sigurnejše zagotovitve miru v Vzhodni Evropi in na Balkanu, a od tega pa do ustanovitve prave državne zveze, katere povezanost naj bi našla svoj izraz tudi v skupnem vladarju, je seveda strašno velika razdalja.

Vključ vsemu in ne glede na fantastičnost načrta, ki ga razvija, pa je članek le zanimiv, ker je ponovno dokaz vedno večje veljave, ki jo dobivajo slovanski narodi, kateri so s svetovno vojno pridobili svojo samostojnost, ter obenem tudi dokaz miroljubnosti teh in drugih držav, članic Male antante in Balkanskega sporazuma.

Ker tega dopisa v drugih listih nismo zapazili in je zato najbrž veliki večini naših čitateljev nepoznan, naj tu na kratko povemo, kakšni so oni senzacionalni načrti, ki jih Georges May razvija.

Najprej poroča o veliki diplomatski delavnosti državnikov Poljske, povodom Male antante in Balkanskega sporazuma, ki jo je bilo opaziti v zadnjem času povodom raznih obiskov v Bukareštu, Pragi, Atenah, Beogradu in Ankari, nato pa trdi da je — "iz popolnoma zanesljivega vira", kakor smo že rekli — izvedel, da vsa ta delavnost ni kar tako, marveč da tiči za njo velik načrt, ki je baje že obdoben.

Gre se baje za ustanovitev zveze držav, ki bi jih ne družili samo med sebojni dogovori, marveč tudi skupen vladar. Zveza bi dobila ime "Združene države Vzhodne Evrope" in njen vladar bi bil romunski kralj Karol. Vsaka država bi ohranila svojo sedanja ustavo, trgovina med državami nove zveze bi bila popolnoma svobodna, prebivalci bi se lahko svobodno kretali na vsem ozemlju zveze, krožila bi ena sama vrsta denarja in tudi vojska bi bila skupna.

Ofenziva vladnih v Guadalajari

Po zadnjih vesteh, ki prihajajo iz Španije, izgleda, da se je vladnim četam posrečilo zaustaviti prodiranje revolucionarcev v pokrajini Guadalajara ter da so se tako izjavili Francovi načrt za popolno obkolitev Madrida. Vladne čete so prešle celo v protivofenzivo in potiskajo vstase na več krajih nazaj. Z revolucionarji se bori v Guadalajari veliko število Italijanov ki so v bojih imeli že velike zgube. Mnogo teh "prostovoljcev", ki so jih italijanske oblasti zvalile v Španijo s tem, da so jim objubljali delo v Afriki, je dezertiralo ter se predalo vladnim četam.

Zveza bi imela, kakor smo že povedali, preko 100 milijonov prebivalcev ter bi med monarhističnimi državami bila po važnosti in moči na drugem mestu. Prestolonaslednik zveze bi bil jugoslovanski kralj Peter II.

Idejo je baje sprožil romunski kralj ter je o njej razpravljal s češkoslovaškim predsednikom Benešem, ko je bil pri njem v obiskih; Beneš je bil baje takoj navdušen zanjo.

Namen zveze, katere območje bi segalo od Baltičkega do Črnega morja in od Črnega morja do Jadrana, bi bila ustanovitev močnega bloka, ki naj bi zajezil nemški "Drang nach Osten", prekrižal revizionistične načrte Madžarov ter onemogočil italijansko vmešavanje na Balkanu. Zveza bi bila v dobrih odnošajih z Rusijo, katere prijateljstvo bi bilo zanjo velike važnosti spričo nevarnosti, ki jo predstavljajo nemške ambicije, poskrbela pa bi za to, da se komunistem na njenem ozemlju ne bi širil.

Notranja uredba zveze bi bila v popolnem skladu z načeli demokracije.

Kralj Karol bi prej še uredil svoje zakonske zadeve. Poročil bi se s pet sestro Heleno ki je sestra grškega kralja Jurija, ter bi pretrgal svoje odnošaje z madamo Lupescu, radi katere je imel že mnoge preglavice. Zveza bi se potem ne protivila več vzpostavitvi monarhije na Madžarskem in najbrž tudi v Avstriji ne ter bi celo pristala na povratak Habsburžanov. V vojaškem oziru bi bila močna dovolj, da bi lahko branila svoje meje proti zunanjim sovražnikom; štela bi 1.300.000 mož redne vojske, razpolagala s preko 3.000 letali ter s 126.200 tonami vojnega brodogoja. Močna bi bila tudi v gospodarskem oziru tako, da bi v resnici postala ena prvih velesil v Evropi.

May ve celo povelati, da se bo proglasitve "Združenih držav Vzhodne Evrope" izvršila 10. maja t.l.

Rekli smo že, da se nam zdi načrt preveč fantastičen, da bi mogli verjeti utemeljenost Mayevih navedb, dasi je res da ni pod sloncem nič nemogočega.

Bitke ki se sedaj vrše v Guadalajari, so med najbolj krvavimi od vseh, kar jih doslej beleži španska vojna in sodelujejo v njih posebno močni oddelki vladnega zračnega brodogoja.

Po španskih vodah krožijo že od 13. t.m. dalje angleške, francoske, nemške in italijanske vojne ladje. Kakor je znano, nimajo te ladje nalogo preprečiti vmešavanje tujih držav v španske zadeve. No, pa vkljub vsemu poročajo listi, da so se 18. t.m. izkrcali pri Cadizu novi oddelki italijanske fašistične milice, ki so pripeljali s seboj tudi mnogo vojnega materiala...

RAZNE VESTI

Umrli je Sir Austen Chamberlain, vpliven angleki politik in večkratni minister. Podlegel je srčni hibi.

Halé Sejlasse, neguš, je poslal Družbi narodov noto, v kateri protestira proti "ristematičnemu klanju abesinskega ljudstva" s strani Italijanov.

Nov proces proti skupini "trecki-jevcev" se je začel v Moskvi. Obdolženi so med drugim da so dali zažgati neko moskovsko ljudsko šolo ter s tem povzročili smrt velikega števila otrok.

Grof Tura Taxis, vojvoda devinski, je umrl pretekli teden v starosti 56 let; po prihodu Italijanov v naše kraje si je bil spremenil ime v Torre e Tasso.

Kralja Petra II. je napadla hripa, vendar pa ne povzroča njegovo zdravstveno stanje nikakih skrbi.

Hudo so se spopadli komunisti in fašisti v pariškem okraju Clichy. Pristaši polkovnika De la Rocque so tam skušali prirediti manifestacijo, a so jih levičarji napadli. Vnel se je hud boj, v katerem je bilo sedem oseb ubitih in več ko 400 ranjenih. V znak protesta proti fašizmu je v četrtek predpoldne zastavkalo v Parizu skoro dva milijona delavcev.

Papež je objavil novo encikliko, ki nosi naslov "Divini Redemptoris" in ostro obsoja komunistem, ker da "ruši družino in družbo".

Mnogo italijanskih vojakov so zajele španske vladne čete tekom bojev v Guadalajari. Ujetniki so izjavili, da so se bili prijavi kot delavci za v Afriko, a so jih oblasti brez njihove vednosti poslali v Španijo, kjer so jim dali orožje ter jim zagrozili, da jih povdarjal, da je sedaj Nemčija nepre-ljudski vojski.

Težka železniška nesreča, se je dogodila v bližini Bourgesa na Francoskem; vlak je skočil s tira, več voz se je prevrnilo in 13 potnikov je bilo ubitih.

Nemčija je v terek proslavila obletnico zopetne vzpostavitve obvezne vojaške službe. Minister Goering je ob tej priliki imel govor, v katerem je poudarjal, da je sedaj Nemčija nepremagljiva.

Valencijska vlada je ponudila Franciji in Angliji posebne pravice v Maroku za slučaj, da bi londonska in pariška vlada dejanski prepredili vsako vmešavanje Italije in Nemčije v španske zadeve. Obe prizadeti vladi sta ponudbo odbili.

Na bivšega francoskega poslanika v Rimu Ch. Chamberna je streljala neka 30-letna častnikarka v Parizu. Pred sodniki je izjavila, da je hotela Chamberna ubiti, ker da je "uničil njeno največjo ljubezen". Imena te nje-ne ljubezni sicer noče povedati, po raznih njenih izjavah pa sklepajo, da se je meda razumela z Mussolinijem.

Policija v Valenciji je aretirala 30 oseb, ki so osumljene, da so bile v zroti proti sedanji vladi ter da so s sabotažo in terorističnimi dejanji skušale podpirati revolucionarno stvar.

Italijansko poslansko zbornico, poslednji ostanek od fašizma (ko zaničevanega parlamentarizma, bo Mussolini razpustil tekom dveh mesecev, nakar bo začela poslovati takozvana "porpacijska zbornica", v kateri bodo predvsem zastopniki delodajalcev in v-jev, seveda pa samo takini, ki žimo več.

Argentinske vesti

Notranje prilike

V zvezi z zadnjimi volitvami v pokrajini Santa Fe je radikalna stranka objavila daljši manifest, ki ga je neodvisni tisk toplo komentiral, ker podaja v marsičem točno sliko notranjih prilik v republiki.

Te prilike niso nikakor zadovoljive za one Argentine, ki se niso odpovedali in se ne nameravajo odpovedati demokraciji. Ti državljani z nejevoljo opazujejo razvoj notranjih dogodkov v zadnjih letih. Po diktaturi, ko je Uriburu predal državne posle sedanjemu predsedniku države, so vladni krogi mnogo govorili o potrebi čimprejšnje normalizacije javnega življenja v republiki in mnogo očitkov je bilo slišati takrat na račun radikalov, ki so tedaj vodili politiko popolne abstinence. Izgledalo je, kakor da je pri novih oblastnikih vsa najboljša volja, radikali pa da so nepopustljivi, da ne znajo pozabljati ter da s tem ovirajo normalizacijo notranjih prilik.

Ko so se radikali končno vdali ter se začeli udeleževati volitev, se je pa začela cela vrsta kršitev volilnih zakonov in drugih svoboščin, tako da se danes mnogi Argentineci vprašujejo, ali ima sploh še kaj smisla udeleževati se volilnih bojev. Režimu očitajo, da je krenil na docela neustavno pot, in svoje očitke podkrepiljo z naslednjimi ugotovitvami: vlada je samovoljno odgodila volitve tako, da so izpadle, kakor je njim bilo prav; zvezna vlada je neupravičeno oropala pokrajino Santa Fe njene avtonomije ter je poslala tja interventorja, ko je pokrajinska oblast prišla v roke opozicije; ko je režimski del poslanske zbornice onemogočil zaradi svoje odsotnosti poslovanje parlamenta, je bila zvezna vlada gluha za zahteve ostalega dela zbornice, ki je hotela, da se režimski poslanci s silo privedejo na seje, kakor določa pravilnik za takšne slučaje; parlament je mogel obnoviti svoje delo šele tedaj, ko se je opozicija vdala ter se odpovedala svoji nameri, da razveljavi sleparske buenosaireske volitve; sedaj se je v načelu že sklenila odgoditev volitev v pokrajini Buenos Aires, ki bi se bil morale vršiti 28. t. m.; itd. itd.

Opozicija se vprašuje, kam prav za prav nameravajo s svojo politiko, ki danes vodijo državo? Ali hočejo res za vsako ceno ohraniti oblast, ki jo imajo? In ali niso takšna prizadevanja istovetna z metodami fašizma?

Čez kakšnih pet mesecev bi se morale vršiti predsedniške volitve.

V prejšnjih letih je bila volilna propaganda za takšne volitve ob tem času že v velikem razmahu. Letos pa — vsaj doslej — izgleda, kakor da se sploh nihče več ne zveni za to zadevo.

Vkljub vsemu temu so radikali sklenili, da se bodo udeležili predsedniških volitev. Ali bodo imeli sedaj kaj več sreče?

PRIJATELJSKA POGODBA MED ARGENTINO IN IRANOM

Pretekli četrtek je bila v zunanjem ministrstvu podpisana pogodba o prijateljstvu med Argentino in Iranom, prejšnjo Perzijo. V imenu porzijskega šaha, ki je 15. imel svoj god, je pogodbo podpisal tukajšnji iranski minister Nadir Nirsa Arasteh.

ANGLEŠKI POSLANIK ODPOTOVAL

Ambasador Velike Britanije pri argentinski vladi Sir N. M. Henderson, se je v ponedeljek odpeljal na svoje novo mesto v Berlin, kamor gaje premestila londonska vlada. Tukajšnji nemški poslanik je odhajajočemu poslaniku priredil poslovlino večerjo, na katero so bili povabljeni nekateri tukajšnji diplomati.

POLJSKA ŠOLSKA LADJA V OBISKIH

V torek je prispela v buenosairesko pristanišče poljska šolska ladja "Dar Pomorza", ki se nahaja na poučnem potovanju. Tukajšnji poljski priseljenci so se zbrali v velikem številu, da pozdravijo v luki svoje rojake. Zelo lepo so jih sprejeli tudi tukajšnje oblasti. Posadka si je ogledala nekatera tukajšnja velika podjetja, kakor klavnico družbe Anglo, pivovarno Quilmes itd., nadalje muzej v Lujanu ter nekatere druge zanimivosti.

Če so vesti v starokrajških listih utemeljene, bomo v kratkem dobili podobnen obisk tudi Jugoslavlani.

KOLIKO DENARJA JE V PROMETU

Po zadnjem poročilu Centralne banke znaša sedaj denarni obtok argentinske republike 1 milijardo 137 milijonov 483 tisoč in 940 pesov.

KAM JE ŠEL?

Ivo Drinković, lastnik agencije "Transocean", ki je imela svoj sedež na ul. San Martín 631, v Buenos Airesu, ter se je ukvarjala s prodajanjem ladijskih vozniških listov in z nakazovanjem denarja v Evropo, je pred nekaj tedni odpotoval iz glavnega mesta neznanokam. Policija je v zadnjem času prejela nekatere ovadbe o nerednem poslovanju agencije, pa ga zato išče. V agenciji je bil pustil samo nekoga dečka, ki nič ne ve o sedanjem gospodarstvenem naslovu.

PROPAGANDA ZA UPORABO DOMAČEGA LESA

Argentinska obrtna zveza, oziroma njena sekcija "žagarjev in skladiščnikov", je začela v zadnjem času razvijati živahno propagando za večjo potrošnjo domačega argentinskega lesa. Obrnila se je na finančno ministrstvo, ko je izvedela, da se bo v kratkem začela graditi nova palača tega ministrstva, ter se je priporočila, naj bi se v največji meri rabil argentinski les; s podobnimi prosnjami se je obrnila tudi na druge oblasti, med njimi tudi na vlado buenosaireske pokrajine, ki namerava začeti z gradnjo večjega kompleksa delavskih hiš.

BOLNIŠNICA ZA SIRIJCE IN LIBANONCE

V ponedeljek so položili temeljni kamen za sirijsko — libanonsko bolnišnico, ki jo bodo zgradili na Av. América 3600. Slavnost je bila velika, saj so se ceremonije udeležili tudi predsednik republike gen. Justo s soprogo, bivši notranji minister dr. Leopoldo Melo in mnogi drugi zastopniki tukajšnjih oblasti, banonske kolonije.

ZELEZNIČARJI HOČEJO IMETI SVOJEGA POSLANCA

Železničarji, pristaši nacionalno-demokratske stranke, so pred nedavnim imeli zborovanje, v katerem so sklenili zahtevati od stranke, da pri prihodnjih volitvah vključi med kandidate tudi enega njihovega zastopnika, ki naj pride v parlament, da bo boljše ščitil njihove koristi.

NOV PARK V VICENTE LOPEZ

No obrežju ob La Plati v Vicente Lópezu, in sicer na zemljišču, ki ga je zapustila Marija E. Llavallol, bodo naredili lep, modern park. Stroške bodo krili iz proračuna za javna dela za tekoče leto.

DENAR STA KRADLA

Ko so v zavodu "Banco Comercial" v Tucumanu revizorji pregledovali račune, so ugotovili pri tekočih računih okroglih 200.000 pesov primanjkljaja. Sum je padel takoj na dva uradnika, ki sta te posle imela v rokah — neki José Velasco ter neki Angel Martínez — in ki sta pravočasno zavohala nevarnost ter odnesla peto. Policija ju je začela zasledovati in Martínez očitno ni bil dovolj urnih krač, kajti policija ga je prišla v mestu La Quiaaca, ko se je baš pripravljala, da jo popiha v Bolivijo.

TOK UBIL DVA OTROKA

Radi nevihte, ki je divjala v soboto ponoči, so se v mnogih krajih pretrgala žice električne napeljave. Tako se je zgodilo tudi v Tigreju, kjer je pretrgana žica padla na žično ograjo nekega praznega prostora. Nič hudega sluteča, sta se na tem prostoru igrala naslednjega dne dva dečka, eden 12 let star, drugi pa 13. Starejšemu se je pri igranju spodrsnilo na blatnih tleh in, da ne bi padel, je zgrabil za ograjo, ki je bila dekratizirana; začel je vpiti na pomoč in njegov tovariš je prihitel, da bi ga rešil — seveda pa je tudi mlajšega fantička zadela ista usoda: tok ga je pritegnil na žico ter ga močno ožgal. Sosedom se je po precetjnjem trudu posrečilo ločiti oba otroke od žice. Bila sta še živa in prepeljali so ju v bolnišnico, a bilo je že prepozno; po približno eni uri hudega trpljenja sta oba fantička umrla.

SANCHEZ SORONDO MUSSOLINIJEV GOST

Senator Sanchez Sorondo, ki si je tu pridobil velikega oboževalca fašizma in raznih ducejev ter fuhrejev, odputuje v Italijo, kamor ga je osebno povabil sam Mussolini. Somišljeniki zgovornega argentinskega senatorja so hoteli podčrtati ta dogodek s tem, da so mu priredili veliko kosilo in še večjo večerjo v slovo.

KAM JE IZGINIL GANGSTER CAPRIOLI?

Antonio Caprioli, ki se je bojeval na strani gangsterja "El Pibe Cabeza", proti policiji v Buenos Airesu in ki je, dasi težko ranjen, pobegnil potem na že opisani drzni način se nahaja sedaj baje v Rosariu. Policija je ugotovila, da je Caprioli nekega zanesljivega prijatelja odpeljal v avtu do San Nicolasa, kjer je gangster vzel omnibus, ki vozi v Rosario. Tamošnja policija je bila brž obveščena o tem, vendar pa se ji doslej še ni posrečilo najti nobene sledi za nevarnim tolovajem.

"El Neno Martínez" in Juan de la Fuente, druga dva člana roparske tolpe, katero je vodil "Pibe Cabeza", se nahajata menda še vedno v Buenos Airesu; tako vsaj domneva policija, ki ju pa doslej zaman išče.

MESAR POSTAL ŽRTEV MAŠČEVANJA

Neznani ljudje so v nedeljo popoldne umorili mesarja Manuela Sanchezja v njegovem stanovanju ul. Chile 856, kjer je imel tudi mesnico. Ker ni iz stanovanja nič zmanjkalo, domnevajo, da je mesar postal žrtev maščevalnosti kakšnega svojega sovražnika. Imeti jih je moral precej, kajti policija je aretirala že prvi dan šest osumljenih oseb.

KROJAČNICA

Peter Capuder

se priporoča cenjenim rojakom
Río Bamba 879 — Bs. Aires

KROJAČNICA

"GORICA"

ima v zalogi veliko izbero poletnega blaga po izredno nizkih cenah.

Rojakom se vljudno priporoča

FRANC LEBAN

Av. del Campo 1080
U. T. 59-3102

Dr. ENRIQUE DANIEL DAUGA

Zobozdravnik

Sprejema vsak dan izven četrtkov od 14 do 19 ure

PALPA 2584 — U. T. 73-1900
Buenos Aires

INSTSTUTO - DENTAL POPULAR

2261 - Av. SAN MARTIN - 2261

Pregled brezplačno
Sprejemanje od 9—11 ure in od 3—9 pop.

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—
Nov način in različne vrste stavljanja zob.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

Res, da je

VELIKA NOČ PRED PRAGOM

— toda še zmerom imate čas spomniti se svojih dragih v domačem kraju ter jim s primerno denarno pošiljko omogočiti, da preživijo te krasne pomladanske praznike v nekoliko večji zadovoljnosti.

POŠLJITE JIM POTOM NASIH ODDELKOV DENARNO DARILQ

katero bo po zračni pošti še vedno pravočasno prišlo v njih roke. Kakor vedno, tako boste tudi ob tej priliki pri nas najtočneje postreženi.

Reklamna cena

JAME.

Popolno pohištvo za jedilnico in spalnico

\$ 225.—

Avda. SAN MARTIN 2706
U. T. 59-0504

(Na pol kvadre) Buenos Aires

ANA CHRPOVA

Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tak. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z okolice y popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621
U. T. 38 Mayo 8182

Vesti iz organizacij

O izseljenskem gospodarstvu

Kaj pa naše gospodarstvo? Kako je z zadruge, ki je bila pred kratkim ustanovljena? Ali se bo izjalovilo kakor ponavadi? Taka in enaka vprašanja nam prihajajo dan za dnem. Tudi v našem listu se je v zadnji številki oglašil član naše kolonije, kateri bi rad videl naše gospodarstvo v lepem razmahu. Iz tega sledi, da se naši ljudje v resnici zanimajo za gospodarska vprašanja in da so prišli do prepričanja, da je gospodarstvo podlaga vsemu našemu življenju v izseljeništvu. Spoznali so, da je zastoj trud, katerega danes postavljamo v prosvetne organizacije. Ako tem ne damo dovolj gospodarske podlage. Če bodo naša društva ostala tako siromašna in uboga, kakor do sedaj, ne bo mogoče v njih pridržati naših otrok, ker bodo v argentinskih klubih dobili veliko več zabave in razvedrila kot pri nas; to nam jih bo odtujilo in zapisalo naša društva smrti. Ali pa se vi, ki bi radi videli lepo napredovati naše zadržno gospodarstvo, tudi kaj potrudite za to? Ko se vam razloži, da je zadruga ZADRUŽNI DOM že ustanovljena, da ima vpisanih okrog 40 članov, da je od tistih vplačalo že 24 svoje deleže, se namrdnete in rečete: "Vse je lepo in dobro ali iz tega le nič ne bo, ker nismo dovolj složni." Gotovo, da nič ne bo, če bo vsak tako govoril. Pridite vpišite se v ZADRUŽNI DOM. Pogovorili se bomo in napravili tako, da bo vsem najbolj prav. V ZADRUŽNI DOM je vsakemu izseljencu dovoljen vstop. Ko pa je član, ima ravno iste pravice kot ostali člani, kar pomeni, da bo lahko z uspehom razvijal svoje zadržne ideje in korist skupnosti. Vse ostale ideje pa se že prej izključijo iz zadruge, kajti v zadruge se zbirajo člani zato, da se bodo skupno borili proti skupnemu sovražniku kapitalizmu, kateri nas vseh izkorišča. Zato ima lahko vsak član svoje politično prepričanje ali kakršno koli, samo, da se zaveda

zadržnih koristi in ve, da je delo v zadruge plodonosno le takrat, ko ni med člani strankanskih zdražb. Kakor omenjemo, izgleda, da se tega v polni miri zavedamo, zato pač ne bo težko začeti na tem polju. Združenje listov S. T. in N. L., katero je vsa naša javnost jako prijazno pozdravila, naj nam bo v vzgled. Naše organizacije naj se tudi združijo, če že ne za prosvetno delovanje, pa vsaj na gospodarskem polju. Zadržni dom je popolnoma neodvisna od ostalih ustanov, ker pa tvorijo članstvo za enkrat le člani prosvetnega društva, se nekateri boje in nočejo pristopiti. Ta strah je pa popolnoma prazen, kajti članstvo katero je postavilo temelj tej gospodarski organizaciji, se v polni miri zaveda, da načrta ne more dovršiti samo, ker je številno prešibko za velike akcije. Temelj pa je bil položen in vsakemu, ki je kaj do gospodarskega organiziranja našega izseljeništvu kliče: Upišite se v ZADRUŽNI DOM!

ZADR.

Listnica

V. B. La Plata. — Naročnino, in za tiskovni sklad 2 pesa, smo prejeli. Najlepša hvala! Pozdrav Vam in Vaši družini!

R. M., Zapiola. — Če je dotični še tukaj, se bo gotovo oglašil. Pozdrav!

C. U. Aguilar. — Naročnino smo prejeli in tudi list pošiljamo v Jugoslavijo na naslov, kot ste ga nam dali. Pozdrav!

Družina, Rio de Janeiro. — Naročnino smo prejeli v redu. Številke, ki Vam manjkajo, bomo poslali. Vas veselja, da sta se oba lista združila in da je to velik korak k slogi in napredaku. Kar je pametnih so vsi Vašega mneja, so pa tudi taki, ki se najbolj veselijo takrat, ko se Slovenci med sabo prekljamo za prazen nič, medtem ko resna in pereča vprašanja čakajo nedotaknjena. Pozdrav Vam in celi Vaši družini!

Šain Anton, Garzuela, Chaco, bi rad vedel, se nahaja njegova sestra Marija poročena Zalar.

J. M. Valentin Alrina. — Denar dobi. Kot želite. Pozdrav.

M. V. Cordoba. — Hvala za obvestilo. S šolsko akcijo se bo kmalu prišlo. Pozdrave smo izročili. Sprejmite tudi Vi naše.

J. G. Cordoba. — Spremembo naslova vzeli na znanje. Poglejte tudi kako je z naročnino. Pozdrav.

J. S. Cinco Salto. — Naročnino za Vašega brata dobili v redu. Bomo izročili kot želite. Pozdrav Vam in celi Vaši družini, kakor tudi drugim Slovincem tam okrog.

A. F. Las Petacas. — Naročnino za Koledar dobili v redu. Pozdrav.

Iz Rosaria

Občni zbor Slovenskega delavskega društva "Triglav"

Občni zbor SDD Triglav se je vršil, kot je bilo javljeno v S. L. dne 7 marca.

Udeležba ni bila taka, kot smo pričakovali. Ni nam jasno, kje bi bil vzrok. Odbor je vsekakor pričakoval več zavednosti med rojaki. Sicer pa je bilo vseeno prav lepo število prisotnih.

Predsednik Franc Kastelic je otvoril občni zbor ter v jedrnatih besedah obrazložil namen in pomen društva. Na to je povzel besedo tajnikov namestnik J. Sigulin, ker je bil tajnik, A. Brišar, zadržan. Sledila so poročila blagajnika in drugih odbornikov. Revizorji so našli knjige v najlepšem redu. Propagandni odsek je izjavil, da ni delal v najlepšem sporazumu. Ured-

niški odsek pa je poročal, zakaj se je društvo ločilo od ostalih neslovenskih organizacij ter je obenem obrazložil smernice društva. Naglasil je, da se bodo vse društvene vesti objavljale v "Slovenskem listu" v Buenos Airesu.

Sledile so volitve novega odbora, v kateri so bili izvoljeni sledeči rojaki: Aleksander Gorjan, predsednik; Joško Ipavec, podpredsednik; Joško Sigulin, tajnik; Anton Brišar, podtajnik; Ivan Vever, blagajnik; Ivan Kragljič, podblagajnik; Josip Mlač, knjižničar; Ludvik Toroš, Angel Kurtin in Ivan Sirk odborniki; Franc Intihar, Ivan Pugelj, Franc Krivec, Andrej Ferletič, revizorji; Franc Mirc, gospodar. Ivan Vever Josip Sigulin, Franc Mirc, Josip Mlač, Ivan Kragljič in Angel Kurtin so bili izbrani v propagandni odsek.

Pri slučajnostih smo razpravljali, kje bi bil najpripravniji prostor za sedež društva in pa o sodelovanju z ostalimi jugoslovanskimi organizacijami v Rosariju. Ko smo se gde tega in onega sporazumeli je predsednik zaključil 7. občni zbor društva Triglav ter pozval rojake in rojakinje v Rosariju k sodelovanju.

Joško Sigulin, tajnik.

Onstran Avenide "General Paz"

Oni dan sem spet krenil tja čez Villa Lugano. V Villa Madero sem se namenil. Saj tam je takorekoč sedež naše slovenske kulture. Tam je zavod "Lipa" tam so slovenski mlekarji in zelenjadarji. In če je takle pasji dan, kot je bil onikrat, si človek že zaželi spet enkrat kislega mleka, na katerega me je povabil Nace Urbančič — ali bolje: sam sem se dal povabiti.

Tako sem torej krenil, da vidim kaj dela Gomiščkova nona, ki Pravi, da ima na svetu samo to željo še, da bi most v Evropo napravili in bo takoj šla nazaj domov. Pri dobrem zdravju in v dobri volji sem našel vso "Lipo", samo: kam bi človek pobegnil pred to pasjo vročino? to je neprilika, ki jih je težila.

Neusmiljeno je žgalo solnce. Če greš po "poti" boš skoro zginit v velikanskem prahu. Tlakovanih cest ni in tekem dveh mesecev se je strašno sprašila pot. Če se umakneš ob stran, te objema vse do kolen "bodeča neža", ki brez zgube kljubuje dolgotrajni suši in je za vročino celo hvaležna. Tam za plotom je bahaten rožmarin, ki se je razrastel že skoro za sklenjeno živo mejo, tam zadaj je že dozorel krompir, ob njen nemška detelja. Visoka je res, toda suša, jo je zrečila. Tudi koruza mora kar dozoreti, čeprav ji še ni sedaj primeren čas. Čez to redko zelenje kar ga še kje je, se ti pa pripodi jata kobilice, ki nič ne vprašajo za dovoljenje, marveč kar poberejo tisto po čemer je gospodarju najbolj žal.

"Ne vem, če bo kaj s kislim mlekom", tako sem podvomil. Zakaj detelja in mleko sta si med seboj kaj zelo v sorodu. In če so deteljo požrle kobilice in jo je izpilo solnce, bo najbrž mleka malo.

Tako sem opazoval žalostno podobo narave, ki je žarela v najhujši vročini, katera bi bila zares neznošna, če bi ne vlekel hladilen vetrič, ki redkokdaj docela zaspi.

Komaj sem blizu prišel že me je Nace opazil in me pozdravil: "Le naprej, gospod, pozdravljeni! Je vroče, kaj ne? Le stopimo v senco."

Že me je pozdravila tudi žena: "Da se vendar pokažete sem! Dobrodošli!"

"Seveda kako ne. Na kislo mleko sem prišel, pa mislim, da sem slabo zadel, ko vidim, da mate srebate."

"Da, ravnokar sva ga pila", je govorila žena in hitela spravit "bom bižo". "Kislega mleka pa res ni. Pred mesecem ga je bilo dovolj,

nesočna, od kod naj bo mleka?"

"Pa bi si morda še človek omislil kaj več. Toda vse je tako negotovo. Travniki me res ne stanejo mnogo. Skoro zastoj jih dobim v najem. Toda človek ne ve za dan naprej. Sedaj bodo potegnili tu avenido General Paz; 4 kvadre vstran bo tekla. In rastle bodo še nove in nove hiše in čez noč mi odpovedo travnik, ki je vedno v najem dan za nedoločen čas. Da, kar kmalu bomo sredi mesta. Sedaj nimamo nikamor tlakane ceste, potem bo pa vse drvele mimo. To bo ona velika cesta, ki bo obkrožala mesto od reke na severu do reke na jugu. 100 metrov bo široka in 25 km bo dolga. Mi seveda bomo pa potem gospoda. Kako se bodo pa "po gospodsko" krave počutile, tega ne vem. Mojega sveta je le malo. Prikupiti novega, to je nemogoče, dokler človeka še stari dolg teži; in saj veste: svet je strašno drag. Vse čaka, da bo stavbišče. Sedaj leži ogromne površine travnikov, na katere nikoli ne stopi kosec. Čisto brez haska mineva trava.

"Mlekarji in zelenjadarji imamo slabe čase tele tedne. Tule sosed je "verdulero", pa ima siromak komaj še kaj solčnice, ki ne veljajo nič. Drugo mu je vse zgorelo. Sirota se ubija in kupuje, da potem naprej prodaja. Njemu gre samo škoda in zguba, dobiček odneso drugi.

"In potem pa ti vrazji tatovi! Nesreča so kobilice in suša in "bičokanoštro" in toča. Toda s tem je pač že treba računati, toda da mi siromaku pride zlobna človeška roka in mi prazni kučnik, to človeka veliko bolj boli. Pa ko bi bilo to enkrat! Toda vsako noč in vsak dan je treba stati na straži", tako je potožil Nace.

Tatovi, suša, moče, kobilice, bolezni, brez konca je nadlog, ki grenijo življenje tistim ki skušajo v tej zemlji nadaljevati kmečko življenje. Velika korist bi pa bila za nje in marsikateremu bi se lahko oskrbele življenje, ki je vredno človeka, če bi se osnovala kaka tovrstna zadruga. To je pa seveda ogromno delo.

H.J.

"Slovenski list"
v vsako izseljensko hišo

Krojačnica

MOZETIČ

Nudi cenj. rojakom veliko izbero vsakovrstnega blaga za poletne obleke, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

SLAMNIKI

so na prodaj po cenah kakor jih ne dobite nikjer.

Prepričajte se!

Sebastjan Mozetič

BUENOS AIRES
5019 - OSORIO - 5025
(PATERNAL)

MODERNO ZDRAVILIŠČE V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da Vam zdravje ni v redu. Naši boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIČ

sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah.

... Izvršujemo tudi operacije ... Poseben oddelek za vse šenske bolezni in kozmetiko.

TALCAHUANO 1060 Buenos Aires
Ordinira vsak dan od 5. do 8. ure

ZA VELIKO NOČ

ne pošiljajte samo voščila

ampak tudi

DENARNO NAKAZILO

potom

SLOVENSKEGA ODELKA

BANCO HOLANDÉS UNIDO

Sucursal Buenos Aires

CAN CALLO No. 360

katero bo omogočilo Vašim dragim resnično

VELIKO NOČ

IZVANREDNO DOBRO POGOJI ZA TE PRAZNIKE

Nekaj misli...

Ni dolgo tega je izšla v Jugoslaviji izpod peresa poslanca Sekula Zeviča zanimiva knjiga "Siromaštvo Jugoslavije". Avtor zelo natančno prikazuje njeno kulturno in gospodarsko stanje ter vpliv in gospodarsko izkoriščanje tujega kapitala. V tej knjigi je tudi lepo povodano, koliko naravnega bogastva ima Jugoslavija in kako malo ima od tega prebivalstvo.

Knjiga je gotovo zelo porazno vplivala na tiste, ki poznajo Jugoslavijo samo po svojih velikih dohodkih, in nič manj porazno ni delovala na one, ki gledajo domovino v duhu samo ožarjeno v nekakšni gloriji. Kot olje na ogenj pa je bila brez dvoma tudi vsem raznim ekstremistom, bodisi na levi ali na desni. Prepričan sem, da ni zgrešila cilja ter da je zajela vse tiste, ki gledajo v življenje in ga razumejo takšno kot je; ti niso prav nič razočarani, marveč so se pogumno lotili dela, da se razmere izboljšajo. Tem zadnjim je bila knjiga namenjena.

***

Če hočemo pravilno razumeti katerikoli narod, moramo predvsem poznati njegovo psihologijo. Isto velja tudi za spoznavanje in razumevanje izseljenstva.

Mnogi bi najraje šli mimo realnosti in resničnega življenja ter se vdajali raznim sanjam in utopijam, ki naj bi se morda nekega dne kar same od sebe uresničile. Da smo taki, so vzroki v nas samih.

Ljudje se delimo v tri različne tipe: egoiste, sanjače in realiste. Egoistom je njih lastne koristi in udobnost vse; sanjači preko svoje lastne revščine vidijo vse lepo; edino realisti gledajo življenje takšno, kakršno je.

***

Ker smo ljudje različno ustvarjeni, zato tudi na mnoge stvari različno gledamo in tako tudi na narodnost. So ljudje, ki trde, da so z dušo in telesom narodnjaki v resnici pa delajo proti narodovim interesom in le preveč za svoje lastne. Pa jim reci, da so narodnjaki samo s frazami, in boš videl, kako ti bodo zamerili in te zasovražili.

Mnogo jih je tudi ki jih spoznane, do katnega so prišli potom krivice, katera jih tepe, žene v skrajni ekstremizem. Nič ne gledajo na možnost uspeha, glavno, da ugodijo čustvom. Vsakemu kričaču sledi jo, brez da bi pretehtali njegove dosedanje dejanske zasluge za socialno pavličnost.

Velika večina pa je takih, ki brez brižno čakajo, kaj bo jutrajšnji dan

novoga prinesel. Radi bi voč zaslužili, radi bi se oklenili česar koli, samo da bi brez njihovega truda kaj vrglo, in zato zabavljajo čez one, ki se postavljajo v ospredje, pa ničesar ne dajo.

Razumljivo je da je v takih okoliščinah stališče realnih in smotrnih delavcev zelo otežkočeno. Tembolj, ker niti tam mnogokrat ni pravega razumevanja, kamor edino se moremo zateči po pomoč.

***

Najprej so se v izseljenstvu znašli delavci. Hitro so spoznali, da če danes ne bodo delali, bodo jutri brez strehe in hrane. Boj za obstoj jih je napravil silno odporne, da so vse ovire odločno premagovali. Posebno vztrajne so se izkazale ženske. To nam kaže, da sta slovenski izseljenec in izseljenka v bistvu zdrava poštena, delavna in odporna.

***

Izseljenci imajo o veri drugačno pojmovanje, kot so ga imeli doma. Preprost človeka, ki je doma iz vsakdanjih potreb in nadlog upiral pogled tja, kjer je vedel, da bo njegova veljava prav tako kot veljava drugih zemeljskih mogočnjakov, je prišel v tujini do praktičnega prepričanja: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Trdo je tujina človeka preobrazila in zato marsikaj gleda z drugačnimi očmi, nego je gledal doma. Kdor misli, da bi se dalo z umetnimi očali kaj predručati, je v veliki zmoti. Bolje je, da se potrudi razumeti izseljenčovo dušo ter se živeti v njegove razmere, pa ga bo prav lahko razumel.

***

Nesporno dejstvo je, da je zelo velik prepad med delavstvom in inteligenco, bodisi posvetno in še bolj duhovsko. Izseljenstvo skuša iti lastno pot, dasi dobro ve, da brez izobraženstva ne bo daleč prišlo.

Delavec in izobraženec sta potrebna drug drugega. Zato je koristno, da so eden drugega iščeta in skušata razumeti. Samo s frazami o mili domovini in z obljubami o lepšem življenju na onem svetu se izseljenec ne bo zadovoljil. Hoče nekaj praktičnega, nekaj gotovega, za življenje koristnega, da bo mogel z lastnimi močmi in znanjem kljubovati v hoju za existenco.

Nekaj kar bi delavca in izobraženca moglo zblizati, je izseljenska šola. Ta šola je zamišljena tako, kar naši starši še ne vedo, da bodo otroci imeli pozneje v življenju od nje praktičnih koristi. Šola ali vzaj izobraževalne tečaje, ib bilo treba organizirati tudi za odrasle izseljence. Takšni tečaji bi mnogo pripomogli do tega, da se slovenski izseljenci ohranimo u tujini ne kot slovensko kovrčeči hlapci, marvač kot samozavestni in neodvisni Jugoslavlani.

Jan Kacin.

DROBNE VESTI

Po vsej deželi se vrše sistematična predavanja o posojilu na nepremičnine, ki ga je razpisal pred kratkim Mussolini. Ljudi hočejo prepričati o tem, koliko koristi bodo imeli od posojila.

Podzemska zatočišča. Vlada je izdala zakonski dekret, po katerem se bodo morala pri vseh novih stanovanjskih hišah v pritličju ali kletnih prostorih zgraditi posebna zatočišča proti letalskim napadom. V kratkem bo izšel odlok, v katerem bodo navedene vse občine, na katere se nanaša omenjeni zakonski dekret.

Karolina Perčič je bila obsojena na izgubo obrti in 500 lir kazni, ker je prodajala nesnažno mleko. Ravno tako je bil obsojen Jožef Petrovšek iz Gorice. Hiacint Brumat je dobil 3 mesece in 14 dni zopora, ker se ni javil k naboru. Jakob Petkovšek iz Hotedršice je bil obsojen na 14 dni zopora in 3.550 lir globe, ker je tihotapil živino iz Jugoslavije. Poleg tega so mu zaplenili živino. Janez Besednjak iz Rihemberga je bil obsojen na 14 dni zopora, ker je prenašal iz Jugoslavije suho grozdje. Alojzij Pregelj iz Slapa na Vipavskem, pa je dobil 3 mesece zopora in 1000.— lir denarne kani, ker je kahal iz tihotapljenega grozdja žganje.

V Senožeče se je vrnil iz Amerike neki Štefan Križaj (Crisai) ter videl fašistično "befano". Takoj je dokazal kako "fašistične institucije zbujaajo v vseh občudovanje in navdušenje" kakor pišejo časopisi ter odrinil 100 lir za pomožno akcijo.

Po vsem Goriškem je pretekli teden divjalo strahovito neurje s snežnimi meteži, da je bil ustavljen ves avtomobilski promet med Trstom, Gorico, Komnom, Čedadom in Postojno. Tudi vlaki so imeli velike zamude.

Radi tihotapstva dveh krav iz Jugoslavije je bil obsojen Alojz Simič iz Studenega na dve leti zopora, na eno leto nadzorstva in na denarno kazen. S ponarejenimi listi nami je prodal kravi nekemu Michelu, ki pa je bil oproščen.

NESREČA NA DELU

V klavnici družbe "Anglo" na Isli Maciel v Avellanedi je bilo v ponedeljek dopoldne zaposlenih mnogo delavcev v odelku za stroje. Nepričakovano se je razpočila cev, po kateri je tekla amoniak, in hudi vonj se je začel širiti na vse strani ter je povzročil, da so delavci začeli bežati, koder je kdo mogel. Nista se pa utegnili spraviti na varno delavca Facundo de León, star 34 let, in Ivan Kraljič, star 41 let ter italijanski državljani, torej gotovo naš človek s Primorskega. Amoniak ju je omamila da nista vedela kam bi krenila; tavalta sta sem in tja, dokler nista padla v neki rezervoar vode ter tam utonila.

MUSSOLINI — "ZAŠČITNIK" LJUDSTEV

Prejšnji teden je odpotoval Mussolini z velikim pompom, kot se spodobi "potomu zmagovitih Rimljanov in ustvaritelju italijanskega imperija", v Libijo.

Poleg drugih vojnih edinic, ki so ga spremljale, so rezale valove Sredozemskega morja tudi križarke "Trieste", "Gorizia", "Pola" in "Bolzano"... Z ladjami, ki nosijo ime na podjarmljenih krajev, je šel "duce" razkazovat svojo mogočnost v podjarmljene kolonije.

Kot poročajo, so pripravile italijanske kolonijalne oblasti svojemu "duceju", ko je prispel v Tripolis, sijajen sprejem, kakršnega še ni bil deležen na afriški celini noben smrtnik.

DOMAČINOM PONUJAJO PODEŠTATSKA MESTA V ZADOLŽENIH OBČINAH

Že proti koncu lanskega leta so se v posameznih krajih oglašili pri znanih vaških veljavih fašistični odposlanci z nalogo, da pridobijo naše ljudi zato da prevzamejo posele občinskega podeštata v domačem kraju. — Predvsem so se temu koraku naši ljudje zelo čudili, kajti kaj takega niso niti pričakovali in niti želeli. Danes, ko so skoro vse občine tako zadolžene, da se ne bodo mogle zlepa otresti dolgov, je pač težko gospodariti in voditi občinske uprave posebno še, ker so vsi viri dohodkov popolnoma izčrpani. Prevzeti bi morali samo veliko odgovornost napram oblastem in napram svojim sovaščanom, katerih ne bi mogli v nobenem slučaju ščititi in zagovarjati. Torej koristiti ne bi mogli prav v nobenem slučaju niti domačinom, niti občinam pač bi si nakopali s tem vsakovrstne obveznosti napram oblastem. Zato so le redki slučajji, da so naši ljudje pristali na imenovanja za podeštate.

DOVOLJENE KNJIGE

Najbrž v znamenju "nove atmosfere", ki bo menda zavladala med Jugoslavijo in Italijo, je goriška prefektura dovolila, da se smejo prosto razpečavati nekatere slovenske knjige, ki so že dolge mesece čakale na dovoljenje.

Tako je smela Goriška Matica izdati:

1. Koledar za leto 1937, 72 str.
  2. "Higiiena matere" od dr. Josipa Potrate, 87 str. ilustrirana.
  3. "Pastir Jeli in druge novele" od G. Vergo v prevodu Iva Drena. Leso rezi so delo A. Č., str. 135.
- Goriška Mohorjeva družba pa:
1. Zapisnik za leto 1937.
  2. Molitvenik "Molimo!"
  3. "Ogorki" od F. Grivskega.

Goriški Matici je pozneje prefektura dovolila tudi še knjigo "Vesele zgodbe", katere je zbral in prevedel Tone Čemežar.

Mussolini je jezdil na krasnem konju, obdan od svojih zvestih, po ulicah, ki so bile vse v zastavah in močno razsvetljene ter postlane s evetjem. Domačini so bili menda kar omaljšani od razkošja in sijaja "Velikega Imperatorija", ter so bili gotovo prepričani, da prihaja nekje iz bogate pravilne dežele, katere oni ne poznajo.

Mussolini prav dobro ve, kako je treba z neizobraženim ljudstvom ravnati, da ga pridobiš. Zato je šel na grob islamskega svetnika Side Abdusalama, kamor je položil evetje in kjer je nekaj časa tiho "molil". S tem se je postavil za vrhovnega zaščitnika islamske cerkve.

Poglavarji koptske cerkve so se duecju vdano poklonili in Mussolini jim je obljubil pokroviteljstvo. Prav tako se je duecju poklonil tudi veliki judovski rabin, in je Mussolini obljubil tudi izraelskemu ljudstvu svojo zaščito.

O. Mussolini zna! Kot je katoliško cerkev vpregel za svoje načrte, tako skuša vpreči tudi druga.

Tudi z drugimi verami ima namreč svoje načrte.

Italijansko podpihovanje je vedno bolj opazati v Palestini, Egiptu, Iraku in drugod. Fašistični tisk namenoma napada Anglijo, češ da svoje kolonije samo izkorišča, nič pa da ne doprinese za kulturno in vero podrojenih plemen. Prava nositeljica civilizacije in zaščitnica raznih ljudstev, da je samo Italija, ki da to tudi dokazuje z dejstvi...

In ko je angleški tisk pokazal na dejstva italijanske "civilizacije", ki so se pred tednom izvršila v Addis Abebi, kjer so podirjane fašistične druhalu pomorile na tisoče nedolžnih ljudi in so celo one, ki so se zatekli pod okrilje severoameriškega poslanstva, izvlekli na prosto ter jih poklali kakor živino, je fašistični tisk zagnal vik in krik, da zagovarjajo Angleži napadalce in barbare.

Tako je torej fašistična miselnost: Abesinci, ki branijo svojo lastno zemljo pred vpadalci, so napadalec in barbari. Italija pa, ki se je nasilno polastila tuje zemlje in tujega ljudstva, je nositeljica civilizacije.

Franjo Huspaur

FACUNDO QUIROGA 1441
Na Dock Sudu

SLOVENSKA LEKARNA

Vam nudi najboljša zdravila po nizki ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Železno vino po tri pese steklenico. Pošljamo tudi v notranjost republike. Priporoča se

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRE-a.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni
Ženske se sprejemajo v posebnih prostorih s posebnim vhomom in postreženo po gospej Dr. Matildi Krasting, katera se je diplomirala v Rusiji, v Parizu in Buenos Airesu. — Imamo zdravnike specialiste za vse vrste bolezni. — Zarki X, laboratorij, Električno zdravljenje.

Za bolnike iz notranjosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pismenim potom, za mali honorar.

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—
Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.

V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI
SUIPACHA 28

EXPRESO "GORIZIA"

Najstarejše prevzno podjetje za mesto in na vsi strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba

FRANC LOJK

Calle VILLAROEI, 147
Višina Dorrego 900
U. T. 54 Darwin 5172 in 209.

Vsevrstne bolezni

notranje in zunanje
VENERIČNE BOLEZNI

se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje — Prvi pregled brezplačen — Govorijo se jugoslovanski... Ordinira: Od 3 — 8 zvečer

Dr Antonio Pereda

Medrano 151 — Buenos Aires

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

LETALA Z 150 POTNIKOV

Namestnik ameriškega poštnege ministra Howes je v washingtonski zbornici podal poročilo, iz katerega je razvidno, da bodo v petih letih za zveze preko severnega Atlantika na razpolago velikanska letala s prostorom za 150 potnikov. Teh-tala bodo 125 ton.

Že v letošnjem poletju se bo ta prokooceanski potniški promet vršil z manjšimi stroji. Vsak teden bodo štirje poleti, dva z ameriškim in dva z angleškimi letali. Pozimi pojde od New Yorka preko Halifaxa v Southampton, pozimi od Baltimora preko Bermudov in Azorov. Na severni progi bodo poleti trajali 24 ur do Evrope, 30 ur nazaj, na južni progi pa 36 do 40 ur.

NOVA ZEMLJA V ANTARKTIDI

Lars Christensen, lastnik največjega brodovja norveških kitolovcev, je sporočil s svojega parnika "Thorshaven", da je eden najboljših norveških pilotov, Viggo Videroe, na izvidnem poletu odkril v Antarktidi novo zemljo med 35 do 40 vzhodnim poldnevnikom. Norveško zastavo je spustil na tla nad točko, ki jo je določil z 38 stopinjami vzhodne dolžine in 69 stopinjami južne širine.

Po dosedanjih poročilih sestoji

novo odkrita dežela iz verige gor, bolezni. Priprava je razmeroma preki se dvigajo do višine 3000 m. V prosta. Sestoji iz zračne blazine, ki ima dolžino meri kakšnih 300 km. Parnik "Thorshaven" ima 10.000 ton v notranjosti zavojico posebne vrste. Če sedeš na to blazino, se prične zavojica gugati na način, ki je nasproten guganju morskih valov. Tako paralizira neugodne učinke ladijskega guganja. Dosedanji poskusi z novo pripravo so se baje sijajno obnesli. Obnesla se je tudi za vožnjo z železnico in letalom. Angleške brodarke družbe se baje zelo zanimajo za Holandčev izum in ga nameravajo uvesti na svojih parnikih.

OD DELAVCA DO TVORNIČARJA AVTOMOBILOV

V Turinu je umrl znani italijanski avtomobilski tvorničar Vincenzo Lancia, ki je imel svoje delavnice v Turinu in Bozenu. Začel je svojo kariero kot pomočnik mehanik. Kot mlad delavec se je bavil podrobno s kompliciranim mehanizmom avtomobila. Postal je eden najboljših avtomobilskih dirkačev. Pozneje se je začel zanimati za gradnjo avtomobilov. Zgradil je svoj model, ki ga je spravil brez tuje pomoči na trg. Njegova vozila so znana po svoji brzini. V Turinu je veljal za širokopoteznega mecena.

PRIPRAVA PROTI MORSKI BOLEZNI

Se do danes ni uspelo najti univerzalnega sredstva proti morski bolezni. Sedaj pa trdi neki amsterdamski zdravnik, da je izumil pripravo, ki roči vsakega bolnika

Poljske oblasti so ustavile socialistični list "Dziennik Popularny", ker je delal propagando za španske republikance ter zbiral zanje denar in prostovoljce, kar je bilo v nasprotju z odločnim sklepom vlade, da se v španske zadeve Poljska nikakor ne bo vmešavala. Petnajst članov uredništva in upravnštva je bilo aretiranih. Na Poljskem pojmujejo neutralnost vse drugače nego na primer v Italiji in Nemčiji.

Revolucionarna križarka "Canarias" je obstreljevala v Biskajskem zalivu vladno tovorno ladjo "Mar Cantabrico", ki je vozila v Španijo mnogo municije, teorožja in 42 letal. Sprva so poročali,

ŽALOSTNA VEST

Iz Tolmina je dobil g. Viktor Benedejčič žalostno vest, da mu je dne 9. marca umrla žena, ki zapušča žalostnega moža v tujini ter doma 75 letno mamo, hčerko Doro in sina Viktorja.

Hudo prizadetemu možu in njegovi družini izrekajo tem potom vsi Tolminci v Južni Ameriki najiskrenejše sožalje, kateremu se pridružuje tudi naše uredništvo.

da je "Mar Cantabrico" moral kreniti v neko revolucionarno luko ter tam izkrcati svoj tovor, poznejše vesti pa pravi, da se je parnik potopil.

Prekomorska pošta

Iz Evrope dospejo

- 20. Augustus
- 21. Kosciuszko in Aurigny
- 22. La Coruña
- 23. Gral. Artigas
- 26. Almanzora
- 27. Alsina
- 29. Oceania

V Evropo odplujejo

- 21. Kosciuszko
- 23. Augustus
- 24. Aurigny
- 27. La Coruña
- 31. Almanzora

RESTAURANT "KRONA"

337 - Calle TUCUMAN - 337

BUENOS AIRES

Največji slovenski restaurant v centru. — Krasni prostori. — Zelo pripravno za svatbe ali bankete. Cene zmerne. — Prenočišča samo 70 cts. — Vsak večer svira prvovrstna godba.

Se priporočata lastnika:

TEMLIN & GOMBOC.

POZOR

POZOR

Naznanjam, da sem otvoril v svojih lastnih prostorih

ČREVIJARNICO "EMILIO"

kjer imam v zalogi veliko izbero črevljev za dečke in deklice. Izdelujem nove ter sprejemam tudi v popravilo.

Tobakarno — Prodajo igrač — Šolskih potrebščin

Lastnik EMIL ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL, Bs. Aires

ZOBOZDRAVNIKA
Dr. Samoilović de Falicov
 in Dr. FELIKS FALICOV
 Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181
 U. T. 59 - 1723

Slovenski restavrant
 Edino slovensko zbirališče na Avellanedi — Lepi prostori — Postrežba točna — Cene zmerne Vsako nedeljo ples
 Se priporoča lastnik
KAROL TERPLAN
 Chacabuco 501 — Avellaneda

FAVSTA

"Oprostite", je začudeno vprašal vi-tez, "ali je tu opatija montmartrskih benediktink, ali pa se nemara motim?"
 "Ne motite se, gospod", je odgovorila ženska. "Ta hiša je dom sester benediktink, ki jim načeluje visoka in mogočna gospa Klavdina de Beauvilliers, naša pobožna opatica..."
 "Opatica Klavdina de Beauvilliers?" je ponovil Pardallan, ki mu je bilo to ime povsem neznano. "Že mogoče. Vsekako ne potrebujem njenega gostoljubja zase, ampak za to nesrečno ciganko..."
 Tako govoreč je stopil v kraj in je pokazal na Saizumo. Sestra — zakaj bila je redovnica vzlic svoji ogoljeni obleki — je naglo premerila ciganko z očmi ter odvrnila:
 "Častita mati Klavdina de Beauvilliers nam je prepovedala, da bi sprejemale krivoverke drugam kakor v tisti konec samostana, kamor same nikoli ne hodimo. Tja povedem tudi to žensko."
 "Čez nekaj dni, morda že jutri, se oglašim ponjo."
 "Kadar vam bo drago, ogospod ple-mič."
 Saizuma je vstopila. Redovnica je spet privoščila vitezu nasmešek, ki ga ni iznenadil nič manj od prvega. Nato so se vrata zaprla in Pardallan je odšel, nekam vznemirjeno misleč na razpadajoči samostan, na sestro var-tarico v posvečeni obleki in na čudno nepriljenost, s katero je govorila o svoji prednici...

XVI.

Privid Jacquesa Clémenta

Vrnilo se k princesi Favsti. Spet je sedela v razkošni mali sobani, kjer smo jo nedavno videli, kako je vdahnila vojvodi Guiskemu krvavo msel in ka-

ko je kmalu nato izkušala potegniti Pardallana v svoj ognjeni krog. A to pot je govorila z žensko.
 In ta ženska, ki smo jo opazili že na razvratnem sestanku v sosednji hiši, je bila ravno Klavdina de Beauvilliers, opatica montmartrskih benediktink. Razgovor se je bližal koncu, zakaj Klavdina je že stala, pripravljaje se, da bi odšla.
 "Mala pevka je tedaj varno spravljena?" je rekla Favsta.
 "Varno spravljena med dekleti moje hiše. Zelo premeten bi moral biti kdor že bodi, da bi jo iztaknil. Sicer jo pa straži Belgoder."
 "Pazite vendarle. Ali ste z glavo porok zanjo?"
 "Z glavo sem vam porok, gospa... A morala bi vedeti, kaj naj ukrenem z njo... Ako sem vas prav razumela."
 "Govorite jasno", je velela Favsta.
 "Kako ste me razumeli?"
 "Razumela sem vas tako, da ste obsojili Violetto na smrt."
 "Obsojena je. Izvršitev sodbe je samo preložena."
 "Da. A to še ni vse. Zdi se mi, da Violetta ni samo obsojena na smrt, ampak da bi morala pred smrtjo..."
 Klavdina de Beauvilliers je premolknila.
 "Preden umre s telesom", je resno odgovorila Favsta, "mora umreti z dušo. Devica mora izgubiti svojo čistost. Postati mora najnesrečnejša izmed nesrečnic. Taka je moja volja."
 Opatica se je priklonila.
 "Kadar bo to izvršeno, me obvestite", je povzela Favsta. "Idite".
 Klavdina de Beauvilliers je priklonila malone do tal in odšla.
 "Te ženske se upajo vse drugo, samo govoriti ne", je zamrmrala Favsta,

ko je ostala sama. "Le jaz, devica, ki me ni še nikoli vznemirjala misel na ljubezen, imam pogum, da povem, česar treba, in rabim jasne besede..."
 Obmolknila je in prebledela. Njene prsi so se dvignile.
 "Oh" je šepnila z grozo, "je li res, da še ne poznam ljubavne omotice, ki so ji podvržene druge ženske?... Kaj, jaz naj bi... Oh, rajša si zrujem srce!..."
 Z obema krasnima rokama se je zgrabila za bele grudi, kakor bi si jih res hotela raztrgati.
 Po malem se je umirila. Izraz vedrega veličanstva se je vrnil na nje-no lice. Poklicala je služabnico in ukazala, naj spusti k njej naslednjega gosta.
 Nekaj trenutkov nato je smehljaše vstopila zala mlada ženska, tako ljubka in živa, da si jo moral dvakrat pogledati, preden si opazil da nekoli šepa. Bila je Marija Lorénska, vojvodinja de Montpensier, sestra vojvode Guiskega, vojvode Mayennskega in kardinala Guiskega.
 "Kakšne novice prinašate?" je vprašala Favsta z nasmeškom, v katerem je bilo za trohico več prijateljske toplote, nego so je drugače opazili pri njej.
 "Dobre in slabe..."
 "Da čujemo najprej slabe..."
 "Nu, moj brat..."
 "A! Zle novice se tičejo vojvode Guiskega?"
 "Da kraljica... Polom na vsej fronti. Prvič se je Henrik spraval s Katari-no de Clèves in drugič nori za ciganko bolj nego kdaj poprej, zlasti odkar je izginila..."
 Favsta se je zdrznila. Vojvodinja de Montpensier je videla, da ji je zadala

hud udarec.
 "Pripovedujte", je kratko velela Favsta.
 "Znajte, da je imel moj brat sestanek s staro kraljico."
 "To vem. Dalje."
 "A veste li tudi, kaj se je zgodilo na tem sestanku? Medicejka se je uklonila."
 "Res?" je zategnila Favsta s čudnim glasom.
 "Henrik mi je sam povedal."
 "Ovira, ki je vojvodo najbolj plašila, je tedaj odstranjena. Nič mu več ne brani, da ne bi dognal svoje zmage do konca?"
 "Nič, gospa. Dokaz je to, da misli prej ko mogoče dobiti kralja v svojo oblast."
 "Ste li uverjeni, da je Guise zmožen tako odločnega koraka?"
 Vojvodinja de Montpensier ni čutila posmeha.
 "Uverjena sem", je povzela. "Bratov načrt je čudovit. Delaje se, kakor da se začasno podvrže, hoče iti k Valoškemu, češ da se je treba pogajati in sklicati glavne stanovce; seveda vza-me s seboj nekaj čet, med njimi najbolj neustrahne ligarje... Tudi jaz sem s njim, gospa. Nato se polastimo Valoškega in ga kratkomalo zapremo v kak samostan. Še prej mu seveda obrijemo teme..."
 Marija de Montpensier se je zvokno zasmejala. Favsta je ostala resna.
 "Bogme slajno", je dejala s posebnim poudarkom.
 "Oh, videli boste, gospa", je brezskrbno nadaljevala vojvodinja; "to bo komedija, da lepše svet ne pomni. Veste li, kdo bo strigel Valoškega?... Jaz sama! Nožice sem že pripravila."
 "Da. Ali je to tista dobra vest, kile sam brez jeze povedal, kaj je bilo

mi jo prinašate?"
 "Ne, gospa. Moja mati je prišla v Pariz."
 "Vojvodinja Nemourska je v Parizu?" je zamrmrala Favsta z nenadnim zanimanjem.
 "Da. In jaz sem jo pridobila za vašo stvar... Prišla je naravnost iz Rima, kjer je govorila s Sikstom. Imela je dolg pomenek s samozvancem, ki ga uporni kardinali še vedno smatrajo za papeža."
 "In?...?" je napeto vprašala Favsta.
 "Vrnila se je uverjena, da je Sikst opasen hinavec, ki dela samo za svojo lastno korist. Ko sem jo videla take volje, sem ji povedala o tajnem zboru, na katerem so kardinali izvolili novega poklavarja, tako da bo Cerkev v bodoče podpirala vse, kar hočemo napraviti s Henrikom Valoškim... Kakor hitro je slišala, da je novi papež naklonjen naši hiši, se je takoj spriznala z mislijo nanj..."
 "To res ni slaba novica, dete moje!" je rekla Favsta in njene oči so se zaiskrile. "Ako je vojvodinja Nemourska z nami, se bodo kmalu godile velike stvari..."
 "Le to je: mati hoče spoznati novega papeža, preden se spusti v tolikanj opasno podjetje."
 "Recite ji, da bo imela priliko."
 "Kdo ji ga pokaže?"
 "Jaz", je odgovorila Favsta. "Toda hoteli ste mi povedati nekaj slabih novic?"
 "Dajte, da nadaljujem: po sestanku s kraljico-materjo se je vrnil moj brat v svoj dvorec. Bil je tako dobre volje, da smo vsi uganili veliki dogodek. Drugi dan, ko sem prišla k njemu, mi "Da. Ali je to tista dobra vest, kile sam brez jeze povedal, kaj je bilo

DEKLIŠKA GREDA

Mož s 24 ženami

Jean Pierard, belgijski igralec, ki živi stalno v Hollywoodu, se ponša s svetovnim rekordom posebne vrste. Te dni se je poročil 24-let, Pri tem pa se ni še nikoli, vsaj formalno ne, pregrešil zoper obstoječe paragrafe o zakonu.

Če ni usoda sama posegla vmes in poskrbela za to, da mu je boljša polovica odšla v boljše življenje, se je dal ločiti. Njegova tretja žena, neka Belgijska, se je vrgla skozi okno petega nadstropja, ko jo je mož presenčil v rokah ljubicea. Tekmea je sicer Pierard vrgel skozi okno, toda žena mu je sledila, kakor je dokazala preiskava, prostovoljno. Zanimivo je, da se ni igralca nikoli poročil s kakšno pravo Američanko. Imel pa je za žene šest Belgijk, pet Rusinj, po dve Nemki, Angležinji, Norvežanki in Bolgarki, pa pripadnice raznih drugih narodov. Žene so mu rodile 14 otrok, njegova sedma žena mu je Povila dvakrat dvojčke.

Amoriške oblasti mu ne morejo kakor rečeno dokazati nič nepostavnega, vendar pa so se sedaj zavzele za njegov primer. Čeprav so navajene na rekorde vseh vrst, meni-

jo, da mož vendarle pretirava. Država Louisijana je nalašč zavoljo njegove sprejela zakon, po katerem se v njej noben moški ne sme poročiti več nego desetkrat. Kdor se večkrat poroči, ga sicer ne kaznujejo, pač pa mu zakona ne priznajo. Možje, ki ustvarjajo paragrafe v Louisijani, so pač mnenja, da tistim, ki v desetem zakonu še niso našli prave žene, pač ni nobene pomoči.

IZPRED ALTARJA V JEČO

Neko kmečko dekle iz okolice Varšave je prišlo v mesto, da bi si v cerkvi poiskalo tolažbe za ljubzensko bol. Mlad gospodič iz mesta ji je bil prisegel ljubezen, poleg tega ji je odvzel vse prihranke. Potem je izgubil brez sledu.

Dekle je sedelo s solznimi očmi v cerkvi. Ni trajalo dolgo, da so se začele pripravne za neko poroko. Ko sta ženina in nevesta prispela, je deklet v svoje brezmejno začudenje spoznalo v možu svojega nezvestega ljubicea. Stekla je iz cerkve, stopila k prvemu stražniku in mu povedala svoje težave. Mož postave je poroko takoj ustavil, na komisaratu so ženinu izprašali vest. Pripovedal je svojo krivdo in so ga zapri-

NOVA MODNA PRISMODARIJA

V velikih družbah v New Yorku, v čajarnah in Pri premierah opazuje lahko v zadnjem času nekaj novega. Nasmeh elegantnih dam izdaja, da si te dame barvajo zobe. Barva se ravna po barvi obleke. To novost so si izmislile parfumerije.

Barve so motno rdeče, nežno modre ali belo zelene, kakršne so pač obleke. Zobe namažejo z neko celulozno snovjo, ki jo prevlečejo s tenko barvno plastjo. Parfumerije izjavljajo, da je barvilo neškodljivo, da se ne topi in meša z jedjo. Zdravniki pa so drugačnega mnenja in svirajo ženske, naj se varujejo slabih posledic, ki jih more imeti ta modna novost.

MISS EVROPA — OMOŽENA

Te dni sta se oglasila na poročnem uradu v Passyju, ki velja za enega najodličnejših pariških okrajev, Antonita Arquesova in Marcel Despreaux. Njuna poroka je zbudila v Parizu splošno senzacijo.

Antonita Arquesova je bila še do lani spomladni prodajalka v neki bar celonski trgovini. Kot sportnica in plesalka si je umela priboriti vstop v najboljšo družbo. Pri neki lepotni tekmi so jo izvolili za "miss Barcelono", malo pozneje celo za "miss Španijo". Kot kraljica španskih lepotic je prišla končno v Pariz in bila izvoljena za "miss Evropo". V tem položaju se je seznanila z industrijcem Despreauxom, ki jo je zdaj vzela za ženo.

TURKINJE V VOJAŠKI SLUŽBI

Turški ministrski svet razpravlja o predlogu za spremembo dosedanjega zakona o vojaški obveznosti, po katerem bodo moški v starosti od 16. do 65. leta na razpolago za vojaško službo v primeru vojne. Novo bo tudi to, da se tudi ženske od 16. do 65. leta vključijo v sistem obrambe dežele. Služile bodo za fronto, pri transportih, zračni obrambi, izdelovanju orožja in municije ter pri oskrbovanju bolnikov. V mnogih turških krajih se ženska šolska mladina danes že vežba v predvojaških tečajih z orožjem.

CERKVENI VESTNIK

21. marca je cvetna nedelja. Maša na Paternalu. Večernice na Avellanedi.

Veliki teden, spomin trpljenja in smrti Jezusa Kristusa, se vršijo obredi v vseh farnih cerkvah na vel. četrtek, petek in soboto. Slovenskega velikega tedna ne bo, udeležite se ga v svojih cerkvah. Veliki četrtek je spominski dan postavitve zakramenta sv. Rešnjega Telesa. Priliko za solvensko spoved imate v cerkvi svetega Antona vse dneve velike noči, ves dan.

Na Veliko noč je prva maša na Avellanedi ob 8. uri za raj. Ignaca Krellina.

Na Paternalu ob 10. uri za Jožefa Furlana.

Večernice bodo na Paternalu ob 4. uri.

Peti bodo: na Paternalu povečani cerkveni zbor, na Avellanedi pa avellanedski zbor. Velikonočnih zvonov ne bomo slišali, vsaj pesmi ne zamudite. — Hladnik Janez.

POZOR

Pred šestimi leti sem čital v S. T., da nokje v Tandilu izdeluje panje žnidaršičevega sistema iz Ilirske Bistrice. Rad bi kupil večjo število takih panjev. Če dotični ali kdo drugi čita te vrstice, naj sporoči naslov in ponudbo na uredništvo S. L.

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje —

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMSKIH NAČINIH

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živ reumatične bolezni

ŽARKI X — DJATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

ZA SAMO \$ 19.— DOBITE OBLEKO

Cene, kakršnih niste še nikoli videli. Prodajam, poleg oblek, vse druge potrebščine za moške, kakor srajce, površnike itd.

VSE PO NAJMODERNEJŠEM KROJU

PRIDITE IN SE PREPRICAJTE!

SASTRERIA RECORD

CORRIENTES 2084 — U. T. 47 - 4927

predsnočnjim... Kadar je nasprotnik ubit, se moj brat kmalu pomiri. Lolgnes je mrtev in Guise se nima več za kaj srditi."

"Nisem vedela, da je vojvoda tako velikodušen", je dejala Favsta.

"Zato pa je vedela vojvodinja Guiska... Prav nič se nisem zavzela, ko je nenadoma stopila v sobo ter pokleknila predenj, proseč ga odpuščanja. Brat je izprva osupnil nad to predrznostjo in prijel za bodalo... Odšla sem iz sobe; toda iz sosedske sobe sem čula njegov krik in Katarinino izgovorjanje... Čez dve uri, ko je vse utihnilo, sem se vrnila. Brat se je zadovoljil s tem, da izžene vojvodinjo na Lorénsko."

"Res krasen pogled plemenitosti", je mirno pripomnila Favsta.

"Meni pa se zdi, da je bil Henrik to pot bolj ravnodušen ko plemenit. Ničesar mu ni več mar in sama zmeda ga je, odkar je nestalo tiste pevke." Bled nasmeh je preletel Favstine črte.

"Da", je preskočila po daljšem molčanju, "vi pravite to in ono... Kaj bi rekli, če vam povem, da mi je Katarinina razgovor z vojvodo Guiskim tako dobro znan, kakor da sem ga slišala na lastna ušesa?"

"Vam, gospa, ki veste toliko stvari, se ne bi šudila niti v tem primeru..."

"In če vam povem, da je zvit Florentinka uknila vašega brata?"

"Kako to, gospa?"

"In če vam povem še to, da hoče vojvoda mirno čakati smrti Henrika III.? Objubil ji je!"

"Oh, gospa, to bi bilo izdajstvo zoper Ligo in zoper rodbino!"

"Guise je človek meša, pa je hotel

postati diplomat. Ujel se je v svojo lastno zanko; zdaj ima roke zvezane za najmanj leto dni."

"To pomeni, da pojde moja osveta po vodi!"

"Ne, ako umete hoteti in ako me hočete poslušati..."

"Moje zaupanje do vas je neomejeno, gospa. Govorite naravnost; pripravljena sem storiti vse, samo da udam Henrika Valoiškega."

Favsta je pomislila.

"Marija", je dejala nato, "vi ste z umom najmočnejša v svoji rodbini. Vi edina imate oči, ki vidijo, in glavo, ki vse razume. Ali hočete rešiti vse namah?"

"Pripravljena sem, gospa... Česa je treba?"

"Treba je, da Henrik Valoiški umre. Ako ne umre, bo pripravila Katarina de Medicis vsemu vašemu rodu strašno pogibel."

Zala vojvodinja je trepetaje poslušala krasotico, ki je govorila o umoru enako nežno in rahlo, kakor bi bila govorila o kakem dragulju. Ni se ji upala seči v besedo.

"Umejte", je zdajci povzela Favsta, "umejte, že da je Henrik Valoiški obsojen."

"Na smrt?" je zamolklo vprašala vojvodinja.

"Da", je odgovorila Favsta s ledenim glasom, "obsojena sem ga na smrt."

"In kdo naj izvrši sodbo?" je zajecljala Marija de Montpensier.

"Vi!" je odgovorila Favsta.

Vojvodinja je prebledela.

"Henrik Guiski se je Medicijki zaklel, da hoče potrpežljivo čakati smrti Henrika III." je mrzlo nadaljevala Favsta. "Ona mu je za to objubila, da

ga kralj določi za svojega naslednika. Toda Valoiški, naj se zdi je tako bolan, utegne živeti deset ali dvajset let. A tudi če bi živel samo je nekaj mesecev, ima kraljica več ko dovolj odloga, da splete Guiskim mrežo pogina. Samo dvoje vam je tedaj na izbero: ali ubijati, ali biti ubitim..."

Zalo vojvodinjo je stresel mraz.

"Treba je delati", je rezko nadaljevala Favsta. "Časi so resni. Čuvajte se oklevanja, da ne bo pozno za vašo rešitev."

"Oh", je zamrmrala Marija de Montpensier, "umoriti ga s temile rokami! Nikoli se ne bom upala..."

"Zato se bo Henrik Valoiški upal upogniti vaš beli tilnik pod sekuro..."

"Pripravljena sem!" je vzdiknila vojvodinja vsa zbegana. "Toda kako? Kako naj jaz, žibka ženska..."

"Saj ne pravim, da bi morali sami okrvaviti svoje krasne ročice!"

"Oh, šele zdaj se mi svita..."

"Dovolj je, da vdahnete svoje sovraštvo nekemu drugemu..."

Vojvodinja se je zdržnila.

"Komu?" je zamrmrala. "Kod naj iščem človeka, ki mu bom dovolj zapupala, da mu porečem tisto, na kar je mene še misliti strah?..." Tak človek bi moral biti poln silnega sovraštva do Valoisa..."

"Ali pa silne ljubezni do vas", je malomarno dejala Favsta.

Marija de Montpensier je prebledela. Njene prsi so se burno dvignile.

"Jacques!" je dihnila komaj silšno.

"Da, menih Jacques Clément", je rekla Favsta z vso tisto odločnostjo, ki jo je odlikovala v važnih trenutkih.

"Jacques Clément vas ljubi z brezmejno strastjo. Vi ste mu angel razvrat, ki upljanja meso, in angel ljubezni, ki

omamlja srce z vsemogočnimi čari."

"Uhogl moj dragi!" je tiho zamrmrala vojvodinja.

Favsta je vstala.

"Ali hočete, da vaš brat postane kralj?... Ali hočete biti prva na francoskem kvoru? Hočete li ponižati one, ki so vas poniževali, prekabati z močjo in razkošjem vse ostale in nemara celo vladati v imenu svjega brata?..."

"Hočem!" je odgovorila vojvodinja z bleščečimi očmi.

"Ako hočete, bodite zvesti in poslušni", je dejala Favsta. "Idite, hčerka, pokorite se brez ugovarjanja!"

"Oh", je vzdiknila vojvodinja z neudno, vrtoglavo prozo, "kdo ste, gospa, da zapovedujete kakor bi govorili v imenu najvišje oblasti?"

"Kdo sem?" je rekla Favsta in vsa zasijala od veličine. "Tista sem, ki je izbrana, da porazi Siksta, izdajaleca katoliške Cerkve! Zapovedujem vam in govorim z viška, zakaj beseda, ki jo prinašam je beseda živega Boga... Jaz sem papežinja Favsta I.!"

Vojvodinja de Montpensier je z brezmejnimi začudenjem strmela v ženo, ki je govorila take besede. Nato je upognila kolena in se je vrgla pred njo na tla, osvojena in oslepljena... Favsta pa je stopila k njej, vzdignila jo in poljubila na čelo, rekoč:

"Idite... bodite angel med mojimi angeli..."

Vsa omamljena, vsa zmedena, pokorna kakor otrok, se je vojvodinja zadenski umaknila iz sobe, ključec se pred ukazujočo, blagosloviljočo kretinjo Favstine roke... pred to strašno kretinjo ki je delila smrt in tiščala orožje v desnico Jacquesa Clémenta.

XVII.

Jacques Clément.

Samostan Jakobincev je stal v ulici Sv. Jakoba, malone že naslonjen na mestno obzidje; ob njegovem vznožju so zevali smihelrki jarki, po katerih ima sedanji bulvar ime; nedaleč od samostana so bila vrata Naše Gospe na Polju, onkraj katerih so se širili skrbno obdelani vrtovi. Kraj je bil miren in nekam žalosten. Ljudje, ki si jih tod srečeval, so bili navedkrat menihi, ki so molče korakali po travnatih hodnikih v senci hiš.

Predniku jakobinskega samostana je bilo ime Bourgoing. Bil je velik, zajeten mož veselega obraza in nagnjen k politiki, v bistvu pa ne budoben. Svojo udobnost je cenil nad vse. Njegova odločnost je bila baš dovoljna, da je umel srditi čuvati korist svojega samostana, ki je bila obenem njegova lastna korist. Drugače je bil fanatičen pristaš vojvode Guiskega in katoliške lige; Valoiškega je mrzil iz dna srca in njegove zasluge za ustanovitev bratovščine Rožnega venca so bile izredno velike. Med svojimi znanci, duhovnimi tovariši in političnimi osebnostmi tistega časa je slovel kot velik šaljivec.

Tisti večer je sedel prednik v širokem naslanjaču, vrteč palce na obilnem trebuhu in s priprtimi očmi poslušaje enega svojih menihov, ki se je zdel njegovo živo nasprotje. Mršav in bled, s strogimi usti in vročnim ognjem v očeh je stal ta menih pred svojim predstojnikom. Očividno se mu je bil izpovedal velikega greha, zakaj prednik se je muzal, ko je on potrto sklanjal glavo in gledal v tla.

(Nadaljevanje)

Slovenci doma in po svetu

Uredba o minimalnih mozdah

V Službenih novinah je bila objavljena uredba o minimalnih mozdah, o sklepanju kolektivnih pogodb o pomirjenju in arbitraži; stopila bo v veljavo 14. aprila in določa v glavnem naslednje:

Mezda za navadnega delavca se more gibati od 16 do 24 dinarjev za osem ur dnevnega dela ali manj; v teh mejah določi najnižje plače ban za vse področje svoje banovine. Uredba ne dela razlike med moško in žensko delovno silo ter veljajo torej za žensko iste določbe. Ker je več ko polovica zaposlenih delavcev služila doslej kvečjemu 20 dinarjev dnevno, a je bilo med temi delavci 13 odstotkov takih, ki so prejeli na dan največ osem dinarjev, pomeni uredba lepo pridobitev za delavstvo, čigar življenjski standart se bo izboljšal.

Važne so tudi določbe glede sklepanja kolektivnih delovnih pogodb, katerih sklepanje državna oblast podpira. Kolektivna pogodba sklenjena v eni stroki, se lahko razširi na vso stroko na področju banovine, če je ta dogovor obsegal več kakor polovico podjetij te stroke in če je v njih zaposlena vsaj polovica vsega delavstva v tej stroki na področju banovine. Če več kakor polovica vsega delavstva, zaposlenega v isti stroki na področju banovine ali več od polovice podjetij dotične stroke zahteva sklenitev kolektivne pogodbe, pokliče ban obe stranki, da v določenem roku skleneta kolektivno pogodbo. Če se v določenem roku pogodba ne sklene, določi ban ključ za plačevanje delavstva.

Stavka oziroma izprtje ostaneta še nadalje zakoniti sredstvi v reševanju delovnih sporov, vendar pa predpisuje naredba obvezen poskus

predhodne sprave. Obe stranki se morata v slučaju spora obrniti na upravno oblast s prošnjo po spravi. Če se sprava ne da doseči, oblast to ugotovi in proglasi postopek sprave za končan. Stranki sa lahko dometita, da prepustita reševanje spora posebnemu arbitražnemu odboru, v katerega imenuje vsaka stran po dva svoja zastopnika in ban enega, kateri predseduje. Odločba arbitražnega odbora je obvezna za vsa podjetja, ki so bila v sporu. Arbitražno postopanje se lahko uvede, če sta stranki sporazumni, tudi potem, ko je spravi postopek bil neuspešen.

Uredba vsebuje tudi kazenske določbe.

Z denarno kaznijo od 100 do 10 tisoč Din. se kaznuje delodajalec, ki se ne drži minimalnih mezd. Tudi za ostale prekrške uredbo so predpisane stroge kazni tako za delodajalec kakor tudi za delojemalce. Denarne kazni se stokajo v fond za nadzorstvo nad izvrševanjem predpisov uredbe o ugotavljanju minimalnih mezd. Taki fondi se ustanavljajo pri vsaki banski upravi. Kazni izrekajo splošne upravne oblasti prve stopnje in je možna pritožba na višjo upravno oblast, potem pa je odločba izvršna. Prekrški zastarajo v 6 mesecih od dne, ko so bili storjeni.

Za kmetijske delavce bo minister za socialno politiko s posebno uredbo odredil po potrebi minimalno mezdo in sicer v soglasju z ministrom za kmetijstvo.

CARINSKA ZVEZA MED BOLGARIJO IN JUGOSLAVIJO?

Iz Pariza se je razširila vest, katero so potem posneli tudi nekateri jugoslovanski listi, med njimi

glasilo JRZ "Samouprava", da je jugoslovanski zunanji minister dr. Stojadinović obvestil turškega zunanjega ministra dr. Arasa o jugoslovanskih pogajanjih z Bolgarijo za sklenitev carinske unije. Pogajanja da se baje uspešno nadaljujejo ter da bo sporazum menda v kratkem dosežen.

DRŽAVNI DOLG ZNAŠA 53 MILIJARD DIN.

Agencija Avala je objavila poročilo, po katerem znašajo jugoslovanski zunanji dolgovi, na podlagi z. sebnih cenitev 45 milijard Din. notranji državni dolgovi za približno 8 milijard; vkupni državni dolg bi torej znašal okroglih 53 milijard Dinara.

Slovenska gostilna

"GRUTA DE POSTUMIA"

Dobra postrežba, čisti in zračni prostori ter zmerne cene. — Rokom se priporoča

IVAN GAŠPERŠIČ

Avenida Forest 621

Buenos Aires — Chacarita

IZKUŠENA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo. ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Bueno Orden 3389
Buenos Aires

IZ NOVEGA MESTA

V Greganskem selu sta pred domačo hišo sekala drva brata Andrej in Anton Godec. Sredi dela pa je med obema prišlo do prerekanja. Anton je namreč hotel izvesti napad na župana Žerliča in k temu delu pritegniti tudi svojega brata Andreja ki pa o tem ni hotel ničesar slišati, temveč je Antonu celo zagrozil, da ga bo ovdal orožnikom. Po prepiru je Anton šel v kuhinjo, kjer se je sprl še s svojo sestro Pavlo. Ko je Andrej slišal jok svoje sestre, je stekel s sekuro v roki v kuhinjo na pomoč sestri. V veliki razburjenosti je dvakrat zamahnil s sekuro po bratovi glavi, da se je ta takoj zrušil na tla. Smrtno ranjenega Antona so zapeljali v bolnišnico, kjer je še istega dne umrl za dobljenimi poškodbami. Prošnji mesec se je Andrej Godec zaradi oboja brata Antona zagovarjal pred novomeškim senatom trojice, češ da je dejanje storil v veliki razburjenosti in zmedenosti. Sodišče ga je obsodilo na poldrugo leta strogega zapore.

DVA NAŠA PLESALCA PRIDETA V "COLON"

Iz ljubljanskega "Jutra" posnemamo, da pride letos gostovat v "Colón" mlad baletni par — Mija Čorakova in Maks Kürbis. Izsledil ju je v filmu "Nuit de feu" neki pariški manažer ter ju spravil v stike z direktorjem buenosaireškega "Colóna", ki jima je ponudil angažman za 12 mesecev.

LJUBLJANA DOBI NOVE ZRAČNE ZVEZE

Ljubljana se dobro razvija kot važno središče za jugoslovanski zračni promet. Že lani je bila vmesna postaja na progi Dunaj—Gradec—Sušak, imela je preko Sušaka zvezo z Zagrebom, Beogradom in dalje s Skopljem Bitoljem in Solunom, oziroma s Sarajevom in Dubrovnikom ter še s Splitom in, preko Reke, z Benetkami. Letos pa bo dobila Ljubljana še ugodnejše zveze za zračni promet. Aeroput ki v Jugoslaviji opravlja potniško letalsko službo, je nakupil par novih ame-

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo. Poštne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti!

S. Saslavsky
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 Bs. Aires

CARIČIN LJUBLJENEC

Zgodovinski roman

Nadaljevanje 25

Ko je odhajal iz Petrograda je vedel dobro, da ga pošilja Katarina samo radi tega, da se ga reši. In čutil je že takrat neko mržnjo. Toda, ko je spoznal, da se Katarina za vojsko sploh ne briga da na njegove prošnje in pisma sploh ne odgovarja, tedaj je ostalo v njem samo eno čuvstvo, in to je bilo: osveta!

Mar menijo oni v Petrogradu, da so se ga povsem znebili? Njega, ki je vedno stal nad vsemi? Še bodo trepetali pred njim!

Bila je tiha noč. Orlov je bil sam v svojem šotoru. V šotoru je stala postelja. Orlov sam pa je sedel za mizo, kjer je bil zaposlen s pisanjem.

Pisal je pismo Katarini. Orlov se je odločil, da poslednjikrat zahteva svoje pravice v Petrogradu. Poslednjikrat zahteva svoje pravice v Petrogradu. Poslednjikrat se je obrnil na caričino srce. Stori konec mojemu življenju, toda usmili se mojih vojakov!

"Nobenih sredstev nimamo več. Manjka nam hrane in streliva. Predani smo sovražnikovemu zastrupljenju in puškam. Za vsako bolezen smo brez odpora. Kuga razsaja v naših šotorih.

Zaklinjam te v imenu vojske in zahtovam od Tvojega državnega sveta, da se konča ta nepotrebna voj-ska!"

Tako je Orlov pisal Katarini. Ni bilo lahko, napisati carici pismo v tako prosečnem tonu. Ko vendar ni bil tako dolgo vrsto let njen pod-

ložnik, temveč njen gospodar. Bil je njen tiran, in vse, kar se je dogajalo na dvoru in v državi, se je zgodilo po njegovi volji!

Orlov prečita še enkrat pismo. "Ne, tisočkrat ne!" vzklikne in raztrga pismo na majhne koščke. Ne morem je ničesar več prositi!"

"Ne nočem ji nič več pisati. Saj mi spet ne bo odgovorila! Zbrati hočem ostanke svoje vojske in jih odvesti iz te grozne puščave. Pospešil se bom, da čim prej pridemo v Petrograd in tam bomo izvojevali odločno bitko! Enega carja sem že strmoglavil. Storil bom to tudi vdruči."

Orlov začuje da straža zunaj kliče. Začuje boben in žvenket orožja. "Kaj je? Mar so Tataři napadli?" Skoz zastor vstopi zasopljen častnik.

"Kaj se je zgodilo?" vpraša Orlov ves vznemirjen!

"Visokost", spregovori veselo častnik "prejeli smo vest izredne važnosti. — Zmagali! — Major Danišev, katerega ste poslali naprej da zaždi kosaško vstajo — — —"

"Je zmagal!" zakliče Orlov.

"Posrečilo se mu je potolči kozake!" je nadaljeval častnik. "Danišev je na poti k nam."

Orlov globoko vzdihne.

To je bila vesela novica. Vendar se mu je spet nasmehnila sreča!

"Kdo je prinesel novico?" vpraša častnika.

"Major Danišev nam je poslal slo. Ali slišite, kako vpijejo vojaki? To priliko bi bilo treba izrabiti!"

"To bom tudi storil!", odgovori Orlov.

"Še nekaj, visokost", reče čast-

nik "vest ki je prav tako velike važnosti. Majorju Daniševu se je posrečilo odkriti mesto kjer bi se morali sestati uporni kozaki s Tataři. Poleg tega so mu točno znane tatarske postojanke. Med kozaki je nekdo, ki je vse priznal. — Želite z njim govoriti?"

"Privedite ga!"

Častnik odide, Orlov pa vznemirjen sede.

"Vendar", mrmra po tihem. "Sreča se mi je zopet nasmehnila! Če se vrnem v Petrograd kot zmagovallec, bom našel tam prijatelje in pomagace!"

Častnik se vrne z mladim vojakom, na katerem je bilo videti, da je utrujen od dolge ježe po puščavi. Četudi se je okreščal z vinom, je vendarle komaj stal na nogah.

"Kje je bila bitka?" ga vpraša Orlov.

"V črnih gričih, general", odgovori vojak.

"Kako to da vas sovražnik ni opazil?"

"Zvabili smo jih v klanec, general. Na vrhu klanca smo legli na zemljo in tako potrpežljivo čakali, da so bili vsi v klanecu. Tedaj pa smo pričeli z groznim streljanjem. Streljali smo po ukazuj majorja večinoma v konje. Nastala je grozna zmeda krik in vpitje. Zaman si je prizadeval del kozakov pod vodstvom svojega hetmana k nam."

Potem smo prenehali s streljanjem. Od dva tisoč kozakov jih je ostalo triindvajset."

"Ko smo jih pozvali, naj se udajo, nam je odgovoril hetman, da hoče deliti usodo z ostalimi in da

noče dalje živeti. Major Danišev nam je potem še ukazal, da vse pokoljemo z meči, le hetmana ne, od katerega je pričakoval še važnih priznanj. Tako jih je padlo pod našimi meči še deset, ostalih trinajst pa ženemo s seboj."

"Ali ste zvedeli, kje so kozaki?" vpraša Orlov.

"Smo, general!" odgovori vojak. "Bil je samo eden, ki je iz strahu pred smrtjo izdal Tatare in svoje tovariše. Pripovedoval nam je, da leži kakih pet verst odot tatarski tabor, in da jih je dvakrat toliko, kot nas. Zbrali so se pod vodstvom svojega bana Ahule nedaleč od obale Črnega morja kjer čakajo na uporne kozake, da potem združeni napadejo vas."

"Dobro, prav dobro!" spregovori Orlov. "Hvala ti za to novico. Bogato te nagradim. Okreščaj se, toda hiti, ker nimaš mnogo časa."

"Ah, razumem, general!" — vzklikne službujoči častnik. "Zdi se mi, da bomo še danes ponoči napadli Tatare!"

"Naj trobijo alarm! V pol ure se postavim na čelo svoje vojske in povedem vas do druge zmage."

Častnik je hitel izvršiti poveljnikov ukaz.

In v nekoliko trenutkih je bil ves tabor na nogah. Vojaki so se zbirali okrog šotora svojega generala. Orlov odgrne zastor, da bi videl, kaj je vzrok temu vrvenju. Vrnil se je major Danišev. Mlad, lep človek je bil to in general mu ponudi obe svoji roki.

"Pozdravljen, major Danišev!" zakliče Orlov. "Pozdravljeni kot zmagovallec!"

"Storil sem samo svojo dolžnost, general!" odgovori častnik in se pokloni.

Orlov ga potegne v svoj šotor kjer ga prijazno objame. Veselil se je te zmage tembolj, ker je bil mladi častnik njegov učenc. Vzel ga je iz sirotišnice in ga je dal šolati ter tako napravil iz njega sebi orodje. Vzgojil si je iz njega človeka, ki mu je bil brezpogojno udan.

"Glavno je", pravi Orlov, "da smo potolkli uporne kozake, zakaj zdaj bomo mogli z vso silo udariti na Tatare. Še nočoj odrinemo! Potrebno pa je, da pred tem zaslišimo kosaškega hetmana, kakšne so postojanke Tatarov."

"Zdi se mi, general", pravi Danišev, "da od njega ne boste zvedeli mnogo. On je — kozak, in s tem je povedano dovolj. — Dal se bo raztrgati na kose, toda izdal ne bo svojih zaveznikov!"

Grof Orlov prezirljivo skomizgne z rameni.

"Ah, kaj", reče in si prižge cigareto, "saj imamo sredstva, da ga prisilimo! Ne, dragi Danišev, poznam kozake in vem, kako je treba z njimi ravnati. Hitro bom gotov s tem stari hetmanom."

"Stari hetman? Kdo pravi, da je hetman star? Nasprotno prav lep in krepak mladčič je! Četudi je upornik, moram priznati, da se je ta Pugačev boril kot junak. In nikdar bi ga ne ujeli, da ni izgubil mnogo krvi in radi tega močno oslabil."

"Govoriti hočem s tem Pugačevom!" reče Orlov. "Ne verjamem, da bo molčal, ko spozna, da mu gre za glavo."

Danišev odhiti po ujetnika.

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

TARIFA REDUCIDA

riških letal, ki vozijo z brzino 300 km na uro in bo torčj mogoče priti iz Ljubljane na Sušak v pičlih 15 minutah s Sušaka v Zagreb v 25 minutah, s Sušaka v Beograd pa v 1 uri 45 minutah, dočim je doslej trajala vožnja na tej poslednje imenovani progi svoje tri ure in pol.

ŽABE, IN PIJAVKE — NOVI VIRI DOHODKOV

Po dobro uspelem izvozu polžev iz Medmurja in Prekmurja v inozemstvo se zdaj pripravljajo izvoz žab. Kakor polže, bodo tudi žabe izvažali večinoma v Francijo. Doslej so tja izvažali že žabe iz Dalmacije, največ iz okolice Metkovića. Ker so medmurski kmetje spoznali koristi velike izvozne akcije in so pri izvozu polžev precej zaslužili, so se z veliko vnemo lotili nove izvozne akcije. Žabe morajo žive uloviti in jih žive prinesiti na postaje, kjer se zbira to eksportno blago. Tam žabe ubijejo in jim odsekajo krake. Ostanke se preparirajo za hrano perutnine. V Medmurju in Prekmurju pa bodo lovili tudi pijavke, katere bodo tudi izvažali v inozemstvo.

NAJSTARŠI BOSANEC UMRL

V vasi Živinici blizu Tuzle je umrl v starosti 103 let Ibrahim aga Topučić. Pokojni je bil najstarejši Bosanec in poznala ga je vsa Bosna in Hercegovina, ker je mnogo potoval in ker ni zamudil nobene kognjske dirke. Topučić je bil premožen gospodar. Kupčeval je tudi s konji in ni zamudil nobenega večjega sejma. Čvrst in veder je bil do svoje smrti. Istega dne, ko je umrl, je bil zjutraj še v vaški kavarni, kjer je pil črno kavo in se z drugimi gosti razgovarjal o lokalni politiki. Ko se je vrnil domov, je spet naročil, naj mu skuha kavo. Ko so mu prinesli kavo, je sedel na svoji preprogi in žena je mislila, da dremlje. Šele čez nekaj časa so opazili, da je mrtev. Starec se je po

Ko se je vrnil, je vdel stati Orlova za mizo. Držal je v rokah pišmo, ki ga je bil napisal Katarin ter ga potem v jezi spet raztrgal. Zbral je koščke papirja in je spet prebiral svoje vrste.

"Da bi le spet vse popravil!" je mrmral general. "Ali mi bodo ostali moji tovariši zvesti, ko spoznajo, da je vse naperjeno proti carici? — Mogoče je bolje, da odstopim od svojega groznega načrta? Toda ne morem — ne morem, če pomislim, da je zdaj Potemkin pri njej, da je zdaj on na mojem mestu! Ne, naj bo! Naj spozna Katarina, kako velikega sovražnika si je napravila iz mene!"

Danišev je stal ob vhodu. Bil je popolnoma miren. In tako je proti svoji volji prisluškoval polglasnim besedam svojega generala. Na ta način je zvedel za strašno skrivnost Orlova.

Kaj je nameraval? — Mar je general govoril v vročici? Mar se bo dvignil proti svoji carici? Poštena narava vojaška ni mogla razumeti vsega tega.

"No, ne! Zmotil sem se. Slabo sem slišal!" je mislil major. "Prepričan sem, da je Orlov zvest svoji carici!"

"Vi ste že tu?" vpraša Orlov in se zdrzne: "Ali ste že dolgo tu?"

Danišev stopi par korakov bliže. Zrl je svojemu zapovedniku v oči.

"Približno tri minute sem tu. Prav tako dolgo, kolikor ste potrebovali za prečitavanje tega pisma, in da ste govorili besede, o katerih ne verjamem, da so vam prišle iz srca."

Orlov se naglo dvigne, stopi k

Številne obtožbe in procesi v Julijski krajini

Zaradi tihotapstva so se morali zagovarjati pred sodiščem: Frančiška Godeš, doma iz Škofje Loke, je bila obsojena na mesec dni zaporu in 500 lir globe, ker je prenašala čez mejo v Italijo kavo. Prijeli so jo na meji. Obsojenka je jugoslovanska državljanka.

Ker so prenašali iz Jugoslavije sladkor, kavo, suho grozdje, tobak, žganje in druge predmete so se zagovarjali še: Armand Kogoj Križaj Bogomila, Eugen Špangor, Rudolf Albrecht, Ludovik Bajec, Leopold Terčel Franc Benčin, Alojzij Mohorič Pavla Kogelj, Ana Lihar, Marija Lihar, Andrej Camar, Jožef Lapajne Štefan Lovec, Marija, Rudolf Franc Urbančič, Karol Čehovin, Anton Mlinar, Ana Peternel, Angela Lapajne, Štefan Lovec, Karel Kerševan, Marija, Šibana. Vsi so bili obsojeni na stroge denarne in zaporne kazni.

Pred puljskim sodiščem se pripravljajo procesi proti 27 obtožencem, ker so tihotapili tobak.

Dne 19. t. m. se bo vršila razprava proti Karlu Knafelju, staremu 30 let, Silvestru Urbanu, st. 43 let Ivanu Martičiču, st. 31 let, Ivanu Kukuču staremu 37 let in Josipu Kukuču, st. 35 let, ker so 31 marca lanskega leta skušali vtihotapiti iz Jugoslavije 20 konj. Prvi štirje pa so se tudi z orožjem v roki postavili v bran proti obmejnim milicnikom. Fran Švigelj ima na ve-

zapovedi svoje vere vsa svoje življenje izogibal alkoholnih pijač, popil pa je vsak dan mnogo črnih kav in pokadil preko 100 cigaret. Oženjen je bil 24 krat in imel je celo trumo otrok. Živijo še zadnje tri njegove žene in 38 otrok poleg mnogoštevilnih vnukov in pravnukov.

Daniševu in mu položi roko na ramo.

"Major Danišev!" pravi z zastrtim glasom. "Priznajte ali ste slišali, kaj sem govoril?"

"Slišal sem, general."

"Ali mi daste svojo častno besedo, da o tem nikdar nikomur ne črhnete besede?"

Še preden je mogel Danišev odgovoriti, je Orlov nadaljeval: "Zvedeli ste proti moji volji mojo skrivnost. Ta skrivnost nas lahko privede na morišče, če moj namen ne uspe, ali pa nas privede v višine, o katerih se nam niti ne sanja! Ta minuta je zdaj odločila o vaši smrti ali o vašem imenovanju za generala ali kneza!"

Danišev je molčal. Mračno je gledal predse v tla.

"Prej, preden odgovorite, Danišev", nadaljuje Orlov, "je potrebno, da se spomnite da ste bili takrat ko sem vas spoznal v petrograjskem sirotišču, nepoznan in siromašen deček. — Zato vas vprašam, komu se imate zahvaliti, da ste častnik in da boste nekoč nosili uniforma generala?"

"Kar imam in kar sem dosegel, za vse se moram zahvaliti vam —!"

"Danišev, dejal sem vam, da mi prisezite! Dajte mi roko, tovariš! Slučaj je hotel, da spoznate moje namene! Dajte mi svojo častno besedo, da boste molčali!"

Danišev položi roko na srce in pravi.

"Prisegam vam, da ne bo nihče zvedel o tem niti besedice, dokler to bodo samo besede in ne dejanja."

"Kaj to pomeni?" vzklikne Orlov.

sti še 4 konje, oba Kukeca pa sta ukradla poleg vsega še v Bači 1 konja.

Radi detomora se bosta morali zagovarjati Justina Starec, stara 33 let in Ivana Kariž, stara 38 let iz Žiri pri Sežani. Obe sta obtoženi, da sta vrgli živo rojeno dete v 25 m globoko jamo.

Ker so skrivali orožje in municijo, ki so jo našli na bivših frontah, so se zagovarjali Blaž Emil, Valentin Beltram Franc Cotič, vsi iz St. Petra na Krasu. Obsojeni so bili na tri do pet mesecev zaporu in na denarne kazni od 300 do 1200 lir.

Ker je javno pretepal svojo ženo, je bil obsojen Armand Kumar, doma iz Vrtojbe, stanujoč v Gorici, na pol leta strogega zaporu. Poleg vsega so mu zagrozili še s konfinacijo, če se ne poboljša, v ječi.

Silvij Winkler, star 20 let in Bogomil Sirk, star 24 let, oba iz Gorice sta bila obsojena na 3 mesece zaporu in 2000 lir denarne kazni, ker sta tajno prekorčila mejo pri Idriji. Na 1300 lir kazni pogojno je bil obsojen 55 letni Rudolf Tomažič iz Sv. Florjana pri Colu, ker je imel brez dovoljenja lovsko puško.

ISTRSKI KMETJETA POSTAJAJO KOLONI

Iz istrskih krajev poročajo o neusmiljenem izterjevanju davkov s strani bank, ki imajo davke v zakup. Kdor ne plača, temu gre vse imetje na bobcu. Ponekod so že cele vasi bile prodane na dražbah. Zemljišča in vse ostalo kupujejo pekatari italijanski bogatini, ki pa prejšnje lastnike najamejo za obdelovanje zemlje. Na stotine svobodnih kmetov, ki so prej imeli lastno zemljo, se je tako spremenilo v kolone. Prebivalstvo je obupano, vidi, da se mu godi krivica, a protestirati ne smejo in s strahom gleda, kaj bo, ko se novi gospodarji zemlje morda umislijo, da je treba prejšnje lastnike sploh pognati z rodne grude.

Prilike spreminjajo celo slovenskim izseljencem iz Julijske krajine, ki žive že več let v Argentini!

Samo januarja 1937 je uradni list "Gazzetta ufficiale" objavil sledeče dekrete tržaškega prefekta, s katerim se izpreminjajo slovanski prilike:

datum	štev. dekretov	število oseb katerim se je izpremenil priimek
8. jan.	42	175
12. jan.	85	244
18. jan.	50	135
20. jan.	27	55
23. jan.	106	324
27. jan.	41	95
28. jan.	59	244
29. jan.	158	381
30. jan.	46	137

vkupno 614 dekretov 1791 oseb

torej v enem mesecu se je izpremenil priimek samo v tržaški pokrajini 1800 oseb! Poudarjamo, da gre za čista in pristna slovanska imena.

Izpremenili so celo, priimek nekemu Polancu (Poljanec), ki je rojen v Cristelbergu (?) pri Ptujju.

Izpremenili so priimek celo oseb, ki so že od leta 1929 v Argentini, tako Slovencu Rudolfu Primožiču iz Trsta.

Dekreti nosijo datum še iz prve polovice leta 1934!

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah.

Odperto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
DOCK SUD

DVA MLADENIČA IZ CERKNEGA PRED KONFINACIJSKO KOMISIJO

V začetku februarja je konfinacijska komisija za goriško pokrajino konfinirala kmetskega fanta Gabrijela Peternelja, 24 leta starega, iz Cerknega, na pet let, in kmetovalca Kumarja Janca, 32 leti starega, tudi iz Cerknega na tri leta. Vzrok konfinacije in kraj, kamor so jih spravili, ni še znan.

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI
ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpuhi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin. SPOLNA SIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciccarelliju. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in sibkost. REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Sibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. ZELODEC: upadel, raširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane. GREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka. GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin. Popolno ozdravljenje \$ 30.— Plačevanje po \$ 5.— na teden. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

noči nistem spal. Major Danišev, odpeljite vojake iz šotora in skrbite, da nihče ne vstopi med zasliševanjem. Pred šotorom stražite vi!

Danišev se pokloni.

Prav dobro je opazil, da ni bila prav nikakršna telesna slabost, ko je je zagledal Pugačeva. Videl je razločno, kako je Orlov prebledel. Med ujetnikom, ki se je na klanec tako junaško boril in med njegovim vrhovnim poveljnikom je morala obstojati neka zveza.

29. POGLAVLJE

Pugačev orodje Orlova

Gregorij Orlov je ostal sam s svojim ujetnikom. Počasi potegne Orlov iz žepa samokres in ga s poudarkom položi na mizo. Potem vzravna svojo orjaško postavo in se postavi tako, da je bilo kozaku nemogoče, polastiti se orožja na mizi. "Kako ti je ime?" ga vpraša, neprestano motreč svojega ujetnika. "Čemu naj vam pravi svoje ime", odvrne sin pustinje, "ko bom itak kmalu samo prah in pepel? Kaj je ime? Ime je vedno postranska stvar. Glavno je ono, kar ima človek v svoji duši."

"A kaj imaš v svoji duši?"

"Samo sovražstvo in preziranje do Gregorija Orlova."

"Torej sovražiš me?" vzklikne Orlov začuden. "Mar mene osebno? Toda, prijatelj, zakaj si se dvignil proti carici, če si hotel zadeti mene?"

"Hotel sem potolči tebe in tvojo vojsko, Gregorij Orlov!" odvrne kozak.

"S tem se nisi uprl samo meni", nadaljuje Orlov, "temveč si se izne-

veril tudi carici, kljub temu, da si bil njen vojak!"

"Vem!" odgovori kozak. "Toda jaz sovražim carico, ker ljubi tebe in ker ti je dala moč, da delaš toliko zla!"

"In kaj bi se zgodilo z menoj, da bi živ padel v tvoje roke?" vpraša Orlov. "Saj si odkritosrčen kozak, odgovori mi še na to vprašanje."

Hetman je za hip pomislil, potem je dejal:

"Jaz bi te ne sodil. Predal bi te neki deklici, kateri si pripravil mnogo boleti in gorja!"

"Morda je to mala, srčkana kozakinja Livija?" se zasmee Orlov. "Ej zdaj vem, zakaj me sovražiš! Zdaj vem, zakaj si bi krvni sovražnik! Livija je tvoja ljubica?"

"Moja zaročenka je! — In bila bi moja žena, da sem zmagal", odgovori žalostno kozak.

"In kje je zdaj ta mala lepotica?" vpraša Orlov. Hetman je vztrepetal Mladenič, ki je doslej junaško zrl smrti v oči, je prebledel in negotovo odgovoril:

"Livija je tam, kjer je nikdar ne najdeš. Jaz bom umrl, toda nje se ne boš polastil!"

Molk. Orlov pogleda na mizo, kjer je ležal samokres ter stopi pred Pugačeva.

Potem se okrene, stopi k mizi, vzame orožje in se vrne h kozaku, dvigne počasi samokres in ga nasloni na kozakove prsi.

"Povej mi svoje ime", zakliče rezko. "Pazi se in ne laži. Prisegam ti, da se ti ničesar ne zgodi, če boš povedal resnico!"

"Ime mi je Jemeljin Pugačev."

(Nadaljevanje)